

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 11. júla 2013*

„Odvolanie — Hospodárska súťaž — Kartely — Článok 81 ES a článok 53 Dohody o EHP — Trh medzinárodných sťahovacích služieb v Belgicku — Usmernenia týkajúce sa pojmu ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi — Právny význam — Povinnosť vymedziť relevantný trh — Rozsah — Právo na spravodlivý proces — Zásada riadnej správy vecí verejných — Objektívna nestrannosť Komisie — Usmernenia k metóde stanovovania pokút (2006) — Podiel hodnoty predajov — Povinnosť odôvodnenia — Zníženie pokuty z dôvodu platobnej neschopnosti alebo z dôvodu osobitných okolností prípadu — Rovnosť zaobchádzania“

Vo veci C-439/11 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 25. augusta 2011,

Ziegler SA, so sídlom v Bruseli (Belgicko), v zastúpení: J.-F. Bellis, M. Favart a A. Bailleux, avocats,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: A. Bouquet a N. von Lingen, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory M. Ilešič, sudcovia E. Jarašiūnas (spravodajca), A. Ó Caoimh, C. Toader a C. G. Fernlund,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. októbra 2012,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 13. decembra 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

- 1 Spoločnosť Ziegler SA (ďalej len „Ziegler“) sa svojím odvolaním domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 16. júna 2011, Ziegler/Komisia (T-199/08, Zb. s. II-3507, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Všeobecný súd zamietol jej žalobu smerujúcu primárne k zrušeniu rozhodnutia Komisie K(2008) 926 v konečnom znení z 11. marca 2008, týkajúceho sa konania podľa článku [81 ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/38.543 – Medzinárodné sťahovacie služby) (ďalej len „sporné rozhodnutie“), a subsidiárne k zrušeniu pokuty, ktorá jej bola uložená uvedeným rozhodnutím, a subsidiárne k tomuto návrhu k zníženiu tejto pokuty.

I – Právny rámec

- 2 Usmernenia týkajúce sa pojmu ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi uvedenému v článkoch [81 ES] a [82 ES] [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ C 101, s. 81, ďalej len „usmernenia o ovplyvnení obchodu“) v bodoch 3, 45, 50 a 52 až 55 stanovujú:

„3. ... tieto usmernenia stanovujú pravidlo, ktoré určuje, kedy dohody nemôžu vo všeobecnosti významne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi... Tieto pokyny nemajú byť vyčerpávajúce, ale majú poskytnúť metódu na uplatňovanie pojmu ovplyvnenie obchodu a návod na toto uplatňovanie v situáciách, ktoré často nastávajú. ...

...

45. Posúdenie rozsahu ovplyvnenia závisí od okolností každého konkrétneho prípadu a najmä od povahy dohody alebo postupu, od povahy dotknutých výrobkov a od postavenia dotknutých podnikov na trhu. ... Čím silnejšie je postavenie dotknutých podnikov na trhu, tým skôr možno predpokladať, že dohoda alebo postup budú spôsobilé významným spôsobom ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi...

...

50. ... Komisia považuje za vhodné stanoviť všeobecné zásady, ktoré v zásade informujú, kedy obchod nemôže byť významne ovplyvnený... Pri uplatnení článku 81 [ES] Komisia bude toto kritérium považovať za negatívnu vyvrátiteľnú domnienku uplatniteľnú na všetky dohody v zmysle článku 81 ods. 1 [ES]...

...

52. Komisia sa v podstate domnieva, že dohody nemôžu významne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, ak sú kumulatívne splnené nasledujúce podmienky:

- a) celkový podiel účastníkov dohody na dotknutom trhu Spoločenstva neprekročí 5 % a
- b) v prípade horizontálnych dohôd priemerný ročný obrat, ktorý dosiahli dotknuté podniky v Spoločenstve... s výrobkami, ktorých sa týka táto dohoda, neprekročí 40 miliónov eur. ...

...

53. Komisia... zastáva názor, že ak sú dohoda alebo postup svojou podstatou schopné ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, napríklad preto, lebo sa týkajú dovozu a vývozu alebo sa vzťahujú na viacero členských štátov, existuje vyvrátiteľná pozitívna domnienka, že takéto ovplyvnenie obchodu je významné, ak obrat, ktorý dosiahli účastníci dohody s výrobkami, na ktoré sa táto dohoda vzťahuje, a ktorý je vypočítaný v súlade s vyššie uvedenými odsekmi 52 a 54,

prekročí sumu 40 miliónov eur. V prípade týchto dohôd, ktoré sú svojou podstatou schopné ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, sa tiež možno neraz domnievať, že ovplyvnenie obchodu je významné, ak trhovú podiel účastníkov dohody presiahne prahovú hodnotu 5 %... Z takejto domnienky však nemožno vychádzať, ak sa dohoda vzťahuje iba na časť členského štátu...

54. Pokiaľ ide o prahovú hodnotu 40 miliónov eur..., táto hodnota je vypočítaná na základe všetkých predajov výrobkov dotknutých dohodou, ktoré uskutočnili príslušné podniky v Spoločenstve v predchádzajúcom finančnom roku, po odpočítaní dane... Predaje medzi spoločnosťami tej istej skupiny sú vylúčené...
55. Na účely uplatnenia prahovej hodnoty trhového podielu je potrebné vymedziť dotknutý trh⁽⁴¹⁾, ktorý zahŕňa relevantný trh s výrobkami a relevantný geografický trh. Podiely na trhu sa musia vypočítať na základe hodnoty predajov, prípadne hodnoty nákupov. Ak tieto údaje nie sú k dispozícii, môžu byť použité odhady založené na ďalších spoľahlivých obchodných údajoch a najmä na údajoch o objemoch.“ [*neoficiálny preklad*]
- 3 V poznámke pod čiarou 41 nachádzajúcej sa v bode 55 usmernení týkajúcich sa pojmu ovplyvnenie obchodu sa uvádza, že pri vymedzení relevantného trhu sa odporúča použiť oznámenie o definícii relevantného trhu na účely práva hospodárskej súťaže v Spoločenstve (Ú. v. ES C 372, 1997, s. 5; Mim. vyd. 08/001, s. 155, ďalej len „oznámenie o vymedzení trhu“).
- 4 Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia k metóde stanovovania pokút“) v oddiele nazvanom „Základná výška pokuty“ stanovujú:

....

A. Stanovenie hodnoty predajov

13. Na účely stanovenia základnej výšky pokuty, ktorá má byť uložená, Komisia použije hodnotu predajov tovarov alebo služieb uskutočnených podnikom v dotknutej geografickej oblasti vo vnútri [Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP)], ktoré priamo alebo nepriamo súvisia... s protiprávnym konaním. Komisia spravidla použije údaje o predajoch podniku počas celého uplynulého roka predchádzajúceho jeho účasti na protiprávnom konaní (ďalej len ‚hodnota predajov‘).

...

B. Stanovenie základnej výšky pokuty

19. Základná výška pokuty je spojená s podielom hodnoty predajov a stanovuje sa v závislosti od stupňa závažnosti porušenia vynásobenej počtom rokov, počas ktorých dochádzalo k porušeniu.

...

21. Podiel hodnoty predajov, ktorý sa má spravidla zohľadňovať, sa stanoví na úroveň, ktorá môže dosiahnuť až 30 %.
22. Pri rozhodovaní, či podiel hodnoty predajov, ktorý sa má zohľadniť v danom prípade, sa má nachádzať v hornej alebo dolnej časti tejto stupnice, Komisia prihliada na niekoľko faktorov, akými sú povaha porušenia, kumulovaný podiel všetkých dotknutých účastníkov, geografický rozsah porušenia a vykonanie porušenia.

23. Horizontálne dohody(2) o určovaní cien, o rozdelení trhu a o obmedzení výroby, ktoré sú vo všeobecnosti tajné, svojou samotnou povahou patria medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže. V rámci politiky hospodárskej súťaže musia byť prísne sankcionované. V dôsledku toho podiel predajov, ktorý sa pre takéto porušenia má zohľadňovať, sa spravidla bude nachádzať v hornej časti stupnice.

...

25. Okrem toho nezávisle na trvaní účasti podniku na porušení, Komisia zahrnie do základnej sumy čiastku vo výške 15 % až 25 % hodnoty predajov... s cieľom odradiť podniky aj od účasti na horizontálnych dohodách o určovaní cien... Pri stanovovaní podielu hodnoty predajov, ktorý sa má zohľadniť v danom prípade, Komisia zohľadní niekoľko faktorov, najmä faktory uvedené v bode 22.

...“

5 V poznámke pod čiarou 2 nachádzajúcej sa v bode 23 usmernení k metóde stanovovania pokút je uvedené, že tento pojem dohoda zahŕňa aj dohody, zosúladené postupy a rozhodnutia združení podnikateľov v zmysle článku 81 ES.

6 Usmernenia k metóde stanovovania pokút v oddiele nazvanom „Základná výška pokuty“ stanovujú:

....

F. *Platobná schopnosť*

35. Komisia môže za výnimočných okolností na základe žiadosti zohľadniť platobnú neschopnosť podniku v osobitnom sociálnom a ekonomickom kontexte. Komisia nemôže znížiť pokutu iba na základe samotného zistenia nepriaznivej finančnej situácie alebo stratového hospodárenia. Zníženie možno priznať iba na základe objektívnych dôkazov o tom, že uloženie pokuty v súlade s podmienkami stanovenými v týchto usmerneniach, by nezvratne ohrozilo ekonomické prežitie dotknutého podniku a viedlo by k strate celej hodnoty jeho majetku.“

7 V oddiele nazvanom „Záverečné úvahy“ tieto usmernenia v bode 37 najmä stanovujú:

„Hoci tieto usmernenia obsahujú všeobecnú metódu výpočtu výšky pokút, osobitné okolnosti danej veci alebo nevyhnutnosť dosiahnuť odstrašujúci účinok v konkrétnej veci môžu odôvodňovať, aby sa Komisia odchyľila od tejto metódy alebo od hraníc stanovených v bode 21.“

II – Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

8 Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie, ako vyplývajú z bodov 1 až 21 napadnutého rozsudku, možno zhrnúť takto.

9 Komisia v spornom rozhodnutí konštatovala, že adresáti tohto rozhodnutia, medzi nimi aj spoločnosť Ziegler – ktorá dosiahla vo finančnom roku končiacom sa 31. decembra 2006 obrat 244 420 326 eur –, sa zúčastňovali na karteli v odvetví medzinárodných sťahovacích služieb v Belgicku, a to tak, že určovali ceny, rozdeľovali si zákazníkov a manipulovali s postupmi predkladania ponúk, čím sa dopustili jediného a pokračujúceho porušenia článku 81 ES, alebo museli byť za toto konanie zodpovední, za celé obdobie od roku 1984 do roku 2003 alebo za jeho časť.

- 10 Služby dotknuté porušením zahŕňajú sťahovanie majetku fyzických osôb, ako aj podnikov alebo verejných inštitúcií z Belgicka alebo do Belgicka. Vzhľadom na skutočnosť, že všetky dotknuté medzinárodné sťahovacie spoločnosti majú sídlo v Belgicku a že činnosť kartelu bola vykonávaná na území Belgicka, vychádzalo sa z toho, že centrum kartelu sa geograficky nachádzalo v Belgicku. Celkový obchodný obrat účastníkov kartelu dosiahnutý týmito medzinárodnými sťahovacími službami Komisia odhadla na 41 miliónov eur za rok 2002. Keďže veľkosť odvetvia bola odhadnutá na približne 83 miliónov eur, celkový podiel na trhu pripadajúci na zúčastnené podniky bol stanovený približne na 50 % v dotknutom odvetví.
- 11 Komisia v spornom rozhodnutí uviedla, že kartel mal za cieľ najmä určovať a udržiavať vysoké ceny, ako aj rozdeliť si trh a realizoval sa vo viacerých formách, a to vo forme dohôd o cenách, dohôd o rozdelení si trhu prostredníctvom systému fiktívnych ponúk, čiže tzv. predstieraných ponúk, a dohôd o systéme peňažných náhrad za odmietnuté ponuky alebo zdržania sa ponúk, čiže tzv. provízií.
- 12 Komisia v spornom rozhodnutí usúdila, že od roku 1984 do začiatku 90. rokov bol kartel činný predovšetkým na základe písomných dohôd o určovaní cien, pričom prax provízií a prax predstieraných ponúk boli zavedené súbežne. Podľa tohto rozhodnutia sa prax provízií musí považovať za nepriame určovanie ceny za medzinárodné sťahovacie služby v Belgicku v rozsahu, v akom si členovia kartelu navzájom fakturovali provízie za odmietnuté ponuky alebo ponuky, ktoré nepodali, keďže uvádzali fiktívne služby, a sumy týchto provízií boli fakturované zákazníkom.
- 13 Pokiaľ ide o predstierané ponuky, Komisia v spornom rozhodnutí zdôraznila, že sťahovacia spoločnosť, ktorá mala záujem uzatvoriť zmluvu, si predkladaním týchto ponúk zabezpečila, aby zákazník platiaci za sťahovanie dostal viacero ponúk. Na tento účel uvedená spoločnosť oznámila svojim konkurentom celkovú cenu, ktorú mali vykázať za plánované sťahovanie, a tá bola vyššia ako cena ponúknutá uvedenou spoločnosťou. Išlo teda o predstierané ponuky predložené spoločnosťami, ktoré nemali úmysel uskutočniť sťahovanie. Komisia sa domnievala, že táto prax predstavuje manipulovanie s predkladaním ponúk, ktoré viedlo k tomu, že cena požadovaná za sťahovanie bola vyššia, než by bola cena vytvorená v riadnom konkurenčnom prostredí.
- 14 Komisia v spornom rozhodnutí konštatovala, že tieto dohody boli realizované až do roku 2003 a že spoločným cieľom týchto komplexných aktivít bolo určovať ceny, rozdeliť si trh a narušovať tak hospodársku súťaž.
- 15 Vzhľadom na tieto okolnosti Komisia prijala sporné rozhodnutie, ktorého článok 1 znie:
- „Nasledujúce spoločnosti porušili článok 81 ods. 1 [ES] a článok 53 ods. 1 dohody [o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3)] tým, že priamo a nepriamo určovali ceny za medzinárodné sťahovacie služby v Belgicku, že si rozdelili časť tohto trhu a manipulovali postupy predkladania ponúk počas uvedených období:
- ...
- j) [Ziegler], od 4. októbra 1984 do 8. septembra 2003.“
- 16 V dôsledku toho Komisia v článku 2 písm. l) sporného rozhodnutia uložila spoločnosti Ziegler pokutu vo výške 9,2 milióna eur, vypočítanú v súlade s metódou uvedenou v usmerneniach k metóde stanovovania pokút.
- 17 Dňa 24. júla 2009 Komisia prijala rozhodnutie K(2009) 5810 v konečnom znení, ktorým bolo zmenené sporné rozhodnutie a znížená hodnota predajov uskutočnených iným adresátom sporného rozhodnutia približne o 600 000 eur. Keďže táto hodnota slúžila ako základ výpočtu výšky pokuty uloženej tomuto adresátovi, Komisia znížila výšku pokuty, ktorú mu uložila.

III – Konanie pred Všeobecným súdom

- 18 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 3. júna 2008 spoločnosť Ziegler podala žalobu smerujúcu primárne k zrušeniu sporného rozhodnutia a subsidiárne k zrušeniu pokuty, ktorá jej bola uložená, a subsidiárne k tomuto návrhu k výraznému zníženiu výšky tejto pokuty. Takisto vyzvala Všeobecný súd, aby pred vydaním rozhodnutia vo veci samej nariadil, aby bol kancelárii Všeobecného súdu predložený úplný správny spis.
- 19 Paralelne s touto žalobou Ziegler podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia požadujúci najmä nariadenie odkladu výkonu článku 2 sporného rozhodnutia v časti, v ktorej jej tento článok ukladá pokutu. Tento návrh bol zamietnutý uznesením predsedu Všeobecného súdu z 15. januára 2009, Ziegler/Komisia (T-199/08 R), pričom odvolanie proti tomuto uzneseniu bolo následne zamietnuté uznesením predsedu Súdneho dvora z 30. apríla 2010, Ziegler/Komisia [C-113/09 P(R)].
- 20 Na podporu svojej žaloby Ziegler uviedla deväť dôvodov, päť primárnych dôvodov smerujúcich k zrušeniu sporného rozhodnutia a štyri subsidiárne dôvody smerujúce k zrušeniu alebo zníženiu pokuty.
- 21 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd čiastočne vyhovel návrhu spoločnosti Ziegler na nariadenie predloženia správneho spisu kancelárii Všeobecného súdu. Všeobecný súd však zamietol všetky žalobné dôvody, ktoré Ziegler uviedla, a následne aj žalobu v celom rozsahu a zaviazal túto spoločnosť na náhradu trov konania. Všeobecný súd toto rozhodnutie opieral najmä o nasledujúce úvahy.
- 22 V rámci skúmania prvého žalobného dôvodu smerujúceho k zrušeniu sporného rozhodnutia, založeného na zjavne nesprávnom posúdení a nesprávnom právnom posúdení podmienok vyžadovaných na uplatnenie článku 81 ods. 1 ES, Všeobecný súd najprv v bodoch 41 až 46 napadnutého rozsudku odmietol argumentáciu Komisie, podľa ktorej vymedzenie relevantného trhu nie je v prípade zjavného obmedzenia hospodárskej súťaže nevyhnutné. Všeobecný súd zdôraznil, že Komisia má povinnosť vymedziť trh najmä vtedy, ak by bez tohto vymedzenia nebolo možné určiť, či dotknutá dohoda môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, a že v prejednávanej veci Ziegler oprávnene spochybnila posúdenie tejto podmienky uplatňovania článku 81 ES Komisiou.
- 23 Všeobecný súd ďalej v bodoch 56 až 63 napadnutého rozsudku usúdil, že Komisia nepreukázala, že prahová hodnota 40 miliónov eur stanovená v bode 53 usmernení o ovplyvnení obchodu bola dosiahnutá. Podľa Všeobecného súdu totiž pri posudzovaní veľkosti trhu s cieľom určiť existenciu významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi bolo treba odpočítať obchodný obrat dosiahnutý z dotknutých služieb ako zo subdodávok. Všeobecný súd konštatoval, že po takomto odpočítaní by prahová hodnota 40 miliónov eur už nebola dosiahnutá.
- 24 Napokon po tom, čo Všeobecný súd v bode 48 napadnutého rozsudku konštatoval, že argumentácia, ktorú uviedla Ziegler v štádiu repliky k 5 % prahovej hodnote trhového podielu stanovenej v bode 53 uvedených usmernení, predstavuje iba rozšírenie existujúceho žalobného dôvodu spochybňujúceho dôkaz významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi, a preto je prípustná, vykonal v bodoch 64 až 74 skúmanie tejto argumentácie. V tejto súvislosti poukázal najmä na to, že Komisia si nesplnila povinnosť vymedziť relevantný trh uloženú v bode 55 týchto usmernení. Domnieval sa však, že za okolností prejednávanej veci Komisia právne dostatočným spôsobom preukázala, že táto 5 % prahová hodnota trhového podielu bola prekročená, keďže predložila podrobný opis dotknutého odvetvia dostatočný na posúdenie, či bola táto prahová hodnota dosiahnutá. Všeobecný súd teda v bode 72 uvedeného rozsudku usúdil, že Komisia „výnimočne“ mohla vychádzať z takejto prahovej hodnoty bez toho, aby výslovne vymedzila trh v zmysle uvedeného bodu 55.
- 25 V rámci svojho skúmania prvej časti tretieho žalobného dôvodu smerujúceho k zrušeniu sporného rozhodnutia, založeného na porušení povinnosti odôvodnenia, pokiaľ ide o stanovenie základnej výšky pokuty, Všeobecný súd v bodoch 88 až 94 napadnutého rozsudku najmä konštatoval, že sa javí byť

vhodné, aby Komisia rozšírila odôvodnenie výpočtu výšky pokút, podľa ktorého usmernenia k výpočtu výšky pokút prijaté v roku 2006 spôsobili zásadnú zmenu metódy pokút, a že za týchto podmienok sa Komisia v zásade už nemôže uspokojiť s tým, že odôvodní iba kvalifikáciu „veľmi závažného“ porušenia a neodôvodní voľbu zohľadneného podielu hodnoty predajov. Zdôraznil, že Komisia v prejednávanej veci stanovila tento podiel na 17 %, pričom svoju voľbu odôvodnila len „veľmi závažnou“ povahou porušenia. Všeobecný súd v tejto súvislosti v bode 93 napadnutého rozsudku konštatoval, že „toto odôvodnenie môže byť dostatočné iba v prípade, ak Komisia uplatní sadzbu, ktorá je veľmi blízko dolnej hranice rozpätia stanoveného pre najzávažnejšie obmedzenia“, ak však Komisia „chcela uplatniť vyššiu sadzbu, mala poskytnúť podrobnejšie odôvodnenie“. Všeobecný súd v bode 94 uvedeného rozsudku doplnil, že tieto úvahy sa vzťahujú aj na výhrady týkajúce sa odôvodnenia uvedeného v súvislosti so stanovením sumy s odstrašujúcim účinkom.

- 26 Pokiaľ ide o štvrtý žalobný dôvod smerujúci k zrušeniu sporného rozhodnutia, ktorý je založený na porušení práva na spravodlivý proces a všeobecnej zásady riadnej správy vecí verejných, Všeobecný súd v bodoch 103 až 107 napadnutého rozsudku zdôraznil, že spoločnosť Ziegler nespochybnila právomoc Komisie v prejednávanej veci prijať rozhodnutie podľa článku 81 ES. Okrem toho uviedol, že údajný nedostatok nestrannosti Komisie nepredstavuje porušenie práva na obranu, ktoré by mohlo mať za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia, ale patrí do skúmania vykonávaného v rámci posúdenia dôkazných prostriedkov alebo odôvodnenia tohto rozhodnutia. V dôsledku toho sa domnieval, že tento žalobný dôvod je ako žalobný dôvod smerujúci k zrušeniu neprípustný. Kvôli úplnosti však zdôraznil, že tento žalobný dôvod je takisto nedôvodný. Okolnosti, na ktoré poukazuje Ziegler, totiž podľa Všeobecného súdu nepreukazujú, že v rozhodnutí sa prejavila údajná nestrannosť Komisie alebo jedného z jej zamestnancov, alebo že by bola Komisia pri vyšetrowaní veci zaujatá, ani to, ako mohlo byť správaním vytykaným niektorým zamestnancom Komisie, pokiaľ by sa toto správanie preukázalo, dotknuté právo na spravodlivý proces.
- 27 V rámci skúmania posledného žalobného dôvodu smerujúceho k zrušeniu alebo k zníženiu výšky pokuty z dôvodu výnimočných okolností Všeobecný súd preskúmal tvrdenia, ktorými Ziegler v zásade poukazuje na svoju neschopnosť zaplatiť pokutu a na nerovné zaobchádzanie vo vzťahu k inému podniku uvedenému v spornom rozhodnutí. Všeobecný súd v bodoch 165 až 169 napadnutého rozsudku najmä zdôraznil, že bod 35 usmernení k metóde stanovovania pokút stanovuje dve podmienky, ktoré musia byť kumulatívne splnené, aby sa tento bod uplatnil, a že posúdenie Komisie – podľa ktorého vzhľadom na to, že pokuta uložená spoločnosti Ziegler predstavuje iba 3,76 % z jej celosvetového obratu v roku 2006, táto pokuta nie je spôsobilá nenapraviteľne ohroziť jej ekonomickú životaschopnosť – bolo abstraktné a nezohľadnilo konkrétnu situáciu uvedenej spoločnosti. Všeobecný súd preto usúdil, že toto posúdenie nemôže odôvodniť zamietnutie návrhu spoločnosti Ziegler na zníženie pokuty. Keďže však Ziegler nespochybnila konštatovanie Komisie v spornom rozhodnutí, podľa ktorého druhá podmienka týkajúca sa existencie osobitného sociálneho a ekonomického kontextu nebola splnená, Všeobecný súd usúdil, že Komisia oprávnené odmietla tvrdenia tejto spoločnosti smerujúce k zníženiu pokuty z dôvodu ekonomických a finančných ťažkostí.
- 28 Pokiaľ ide o údajné porušenie zásady rovnosti zaobchádzania vo vzťahu k inej spoločnosti, ktorá je adresátom sporného rozhodnutia, Všeobecný súd v bodoch 170 a 171 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia takisto zamietla žiadosť tejto inej spoločnosti na základe bodu 35 usmernení k metóde stanovovania pokút z dôvodu neexistencie osobitného sociálneho a ekonomického kontextu. Okrem toho usúdil, že hoci je pravda, že Komisia priznala tejto spoločnosti zníženie pokuty na základe bodu 37 týchto usmernení, zo sporného rozhodnutia vyplýva, že situácia tejto spoločnosti a situácia spoločnosti Ziegler nie sú porovnateľné a že v tejto súvislosti stačí uviesť, že pokuta uložená spoločnosti Ziegler ani zďaleka nedosahuje maximálnu hranicu 10 % jej celkového obratu, zatiaľ čo pokuta uložená inej spoločnosti by pred jej znížením túto maximálnu hranicu výrazne prekročila.

IV – Návrhy účastníkov konania

- 29 Svojím odvolaním spoločnosť Ziegler navrhuje, aby Súdny dvor:
- vyhlásil toto odvolanie za prípustné a dôvodné,
  - zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodol vo veci,
  - vyhovel návrhom, ktoré predložila na prvom stupni, a teda zrušil sporné rozhodnutie alebo subsidiárne zrušil pokutu, ktorá jej bola sporným rozhodnutím uložená, alebo subsidiárne k tomuto návrhu výrazne znížil výšku tejto pokuty, a
  - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania na oboch stupňoch.
- 30 Vo svojej replike spoločnosť Ziegler okrem iného navrhuje, aby Súdny dvor zamietol návrhy na nahradenie odôvodnenia, ktoré predložila Komisia, ako neprípustné alebo v každom prípade ako nedôvodné.
- 31 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie a nahradil časť odôvodnenia rozsudku Všeobecného súdu,
  - subsidiárne zamietol žalobu o neplatnosť a
  - zaviazal spoločnosť Ziegler na náhradu trov konania.

V – O odvolaní

- 32 Na podporu svojho odvolania Ziegler uvádza päť dôvodov.

A – O prvom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení dôkazu o významnom ovplyvnení obchodu medzi členskými štátmi

- 33 Ziegler rozdeľuje prvý odvolací dôvod na tri časti, pričom prvá časť sa týka povinnosti vymedziť relevantný trh, druhá a tretia časť sa v podstate týkajú 5 % prahovej hodnoty trhového podielu stanovenej v bode 53 usmernení k metóde stanovovania pokút. Komisia však navrhuje, aby Súdny dvor najprv nahradil časť odôvodnenia, čo by podľa nej viedlo k zamietnutiu tohto dôvodu.

1. O návrhu Komisie na nahradenie odôvodnenia

a) Argumentácia účastníkov konania

- 34 Komisia po prvé uvádza, že usmernenia k ovplyvneniu obchodu nemajú za cieľ stanoviť prísnejšiu požiadavku preukázania významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi, ako je požiadavka vyplývajúca z judikatúry. Na rozdiel od výpočtu výšky pokút, pri ktorom má určitú mieru voľnej úvahy, nebude môcť predpokladať, že kartel, ktorý významne ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, je možné vyňať zo zákazu stanoveného v článku 81 ES. Prahové hodnoty uvedené v bodoch 52 a 53 usmernení k ovplyvneniu obchodu sú iba orientačné. Rovnako ani povinnosť vymedziť trh nemožno vyvodiť z bodu 55 týchto usmernení v prípadoch kartelov, kde takéto vymedzenie je podľa judikatúry zbytočné. Odôvodnenie uvedené v bodoch 64 až 74 napadnutého rozsudku je preto nesprávne a musí byť nahradené.

- 35 Po druhé Komisia sa domnieva, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zamieňal pojem obchodný obrat v zmysle bodov 52 a 53 usmernení k ovplyvneniu obchodu s pojmom hodnota predajov uvedeným v bode 13 usmernení k metóde stanovovania pokút a keď sa domnieval, že obchodný obrat v zmysle uvedených bodov 52 a 53 nemôže zahŕňať obrat dosiahnutý zo subdodávok. Činnosť subdodávateľa je nepochybne ekonomickou činnosťou relevantnou na účely určenia, či obchod medzi členskými štátmi možno považovať za významne ovplyvnený, aj keď ju nemožno zohľadňovať na účely výpočtu výšky pokuty. Komisia teda navrhuje nahradiť odôvodnenie nachádzajúce sa v bodoch 56 až 63 napadnutého rozsudku, v ktorých sa Všeobecný súd mylne domnieval, že prekročenie prahovej hodnoty 40 miliónov eur nebolo preukázané.
- 36 Po tretie Komisia navrhuje nahradenie odôvodnenia nachádzajúceho sa v bodoch 40 až 50 a osobitne v bode 48 napadnutého rozsudku. Všeobecný súd došiel k nesprávnemu záveru o prípustnosti argumentácii spoločnosti Ziegler týkajúcej sa 5 % prahovej hodnoty trhového podielu. Túto argumentáciu totiž nebolo možné vyvodiť zo žaloby na prvom stupni, a teda nemala byť považovaná za rozšírenie už predloženého žalobného dôvodu, ale naopak, mala byť považovaná za nový žalobný dôvod, čiže za neprípustnú.
- 37 Ziegler uvádza, že tieto návrhy na nahradenie odôvodnenia sú neprípustné, keďže jednak nemajú vplyv na výrok napadnutého rozsudku a jednak sú nepresné. V každom prípade sú tieto návrhy nedôvodné.
- 38 Po prvé Komisia tým, že v usmerneniach k ovplyvneniu obchodu stanovila prahové hodnoty, ktoré sa nenachádzajú v judikatúre, zamýšľala obmedziť svoju diskrečnú právomoc, pokiaľ ide o uplatňovanie podmienky významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi. Tieto hodnoty teda nemôže ignorovať bez primeraného odôvodnenia. Navyše, keďže sa rozhodla uplatniť ich, ako v prejednávanej veci, je povinná ich dodržiavať.
- 39 Po druhé znenie ani zmysel dotknutých ustanovení, ani *a fortiori* judikatúra nepotvrdzujú rozlišovanie medzi pojmami hodnota predajov a obchodný obrat zo strany Komisie.
- 40 Po tretie Ziegler uvádza, že argumentácia prednesená pred Všeobecným súdom v súvislosti s 5 % prahovou hodnotou trhového podielu je prípustná, keďže predstavuje rozšírenie dôvodu vyplývajúceho z neexistencie významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi.

b) Posúdenie Súdny dvorom

- 41 Pokiaľ ide o prípustnosť uvedených návrhov, spochybňovaných spoločnosťou Ziegler, treba konštatovať, že tieto návrhy nemožno považovať za neprípustné z dôvodu ich nepresnosti. V každom z predložených návrhov totiž Komisia presne identifikovala pasáže napadnutého rozsudku, ktoré považuje za nesprávne právne posúdenie, ďalej dôvody, pre ktoré sa domnieva, že tieto pasáže sú nesprávnym právnym posúdením, ako aj dôvody, o ktoré sa mal Všeobecný súd podľa nej opierať, aby sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, a teda tie, ktoré pred ním uviedla na svoju obranu.
- 42 Okrem toho podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora si návrh na nahradenie odôvodnenia na to, aby bol prípustný, vyžaduje existenciu záujmu na konaní v tom zmysle, že návrhom musí byť možné získať výhodu pre účastníka konania, ktorý ho podal. Tak to môže byť v prípade, ak návrh na nahradenie odôvodnenia predstavuje obranu proti dôvodu uvedenému navrhovateľom (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. októbra 2009, GlaxoSmithKline Services a i./Komisia a i., C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P a C-519/06 P, Zb. s. I-9291, bod 23, ako aj z 21. decembra 2011, Iride/Komisia, C-329/09 P, body 48 až 51).
- 43 V prejednávanej veci, pokiaľ ide o prvý návrh súvisiaci s dôvodmi, ktorý sa týka pojmu „významné ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi“ a povinnosti vymedziť relevantný trh, treba zdôrazniť, že ak by sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa domnieval, že Komisia

bola v dôsledku záväznej povahy usmernení k ovplyvneniu obchodu povinná vymedziť relevantný trh, prvá časť prvého odvolacieho dôvodu spoločnosti Ziegler by bola irelevantná. Ziegler by totiž už nemohla tvrdiť, že Všeobecný súd neoprávnene oslobodil Komisiu od jej povinnosti vymedziť trh. V dôsledku toho má Komisia záujem na podaní uvedeného návrhu, ktorý je teda prípustný.

- 44 Pokiaľ ide o druhý návrh súvisiaci s dôvodmi, ktorý sa týka neprekročenia prahovej hodnoty 40 miliónov eur, ak by sa preukázalo, že Všeobecný súd porušil právo, keď zamieňal pojem hodnota predajov uvedený v usmerneniach k metóde stanovovania výpočtu výšky pokút s pojmom obchodný obrat v zmysle usmernení k ovplyvneniu obchodu a z toho nesprávne vyvodil, že uvedená prahová hodnota nebola dosiahnutá, potom by bolo treba konštatovať, že prekročenie tejto prahovej hodnoty bolo preukázané. Za tohto predpokladu by druhá a tretia časť prvého odvolacieho dôvodu predloženého spoločnosťou Ziegler, ktorá sa týka iba posúdenia 5 % prahovej hodnoty trhového podielu, bola irelevantná. Z toho vyplýva, že Komisia má takisto záujem na predložení uvedeného návrhu, ktorý je teda rovnako prípustný.
- 45 Pokiaľ ide o tretí návrh súvisiaci s dôvodmi, ktorý sa týka prípustnosti argumentácie spoločnosti Ziegler k 5 % prahovej hodnote trhového podielu, treba konštatovať, že tento návrh musí byť v každom prípade zamietnutý ako nedôvodný bez toho, aby bolo potrebné rozhodovať o jeho prípustnosti (pozri analogicky rozsudok z 23. marca 2004, Francúzsko/Komisia, C-233/02, Zb. s. I-2759, bod 26).
- 46 Podľa článku 48 ods. 2 prvého pododseku Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu je totiž uvádzanie nových dôvodov počas konania prípustné len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. Dôvod alebo argument, ktorý je rozšírením dôvodu už skôr uvedeného priamo alebo nepriamo v pôvodnej žalobe a ktorý úzko súvisí s týmto dôvodom, však musí byť považovaný za prípustný (pozri v tomto zmysle uznesenie z 13. novembra 2001, Dürbeck/Komisia, C-430/00 P, Zb. s. I-8547, bod 17).
- 47 V prejednávanej veci zo spisu z konania pred Všeobecným súdom vyplýva, že v druhej časti prvého žalobného dôvodu nachádzajúceho sa v pôvodnej žalobe spoločnosť Ziegler najprv v bode 44 spochybnila „obchodný obrat dotknutých spoločností a veľkosť trhu vyjadrenú v eurách, ku ktorým došla Komisia v rámci odhadu trhových podielov desiatich dotknutých spoločností a iných spoločností pôsobiacich na trhu medzinárodných sťahovacích služieb“. Následne v bode 45 uvedenej žaloby uviedla, že „[metóda] uplatnená Komisiou pri výpočte trhových podielov a veľkosti tohto trhu trpí zjavnou vadou posúdenia a odhad podielov dotknutých spoločností na trhu uskutočnený v bode 89 [sporného] rozhodnutia je fakticky nesprávny“. Napokon v bode 58 uviedla, že „zistené nezrovnalosti a nepresnosti [v pôvodnej žalobe] týkajúce sa výpočtu trhových podielov a veľkosti trhu v eurách následne majú dopad na posúdenia vplyvu dotknutých dohôd na výmenu tovarov medzi členskými štátmi“, a v tejto súvislosti sa odvolala na bod 373 sporného rozhodnutia, ktorý najmä odkazuje na prekročenie 5 % prahovej hodnoty trhového podielu.
- 48 S ohľadom na tieto skutočnosti Všeobecný súd v bode 48 napadnutého rozsudku oprávnene rozhodol, že „zmienka o 5 % prahovej hodnote v replike predstavuje iba rozšírenie existujúceho dôvodu a nie nový dôvod“, a tak považoval argumentáciu spoločnosti Ziegler týkajúcu sa údajného neprekročenia uvedenej prahovej hodnoty za prípustnú.
- 49 Tretí návrh Komisie preto musí byť bez ďalšieho skúmania zamietnutý, kým odôvodnenosť prvých dvoch návrhov bude prípadne preskúmaná v rámci posúdenia prvého odvolacieho dôvodu predloženého spoločnosťou Ziegler.

2. O dôvodnosti prvého odvolacieho dôvodu

a) O prvej časti prvého odvolacieho dôvodu, týkajúcej sa povinnosti vymedziť trh

i) Argumentácia účastníkov konania

- 50 Podľa spoločnosti Ziegler sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa v bode 72 napadnutého rozsudku domnieval, že Komisia mohla „výnimočne“ stanoviť, že dotknuté podniky mali trhovú podiel vyšší ako 5 %, bez toho, aby vymedzila dotknutý trh.
- 51 Na úvod Ziegler uvádza, že Všeobecný súd nebol oprávnený, bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, oslobodiť Komisiu od povinnosti vymedziť relevantný trh stanovenej v bode 55 usmernení o ovplyvnení obchodu, ktoré odkazujú na oznámenie o vymedzení trhu. Keďže tieto usmernenia obmedzujú voľnú úvahu Komisie, ich nerešpektovanie by malo za následok porušenie zásad rovnosti zaobchádzania a ochrany legitímnej dôvery. V prejednávanej veci bola Komisia povinná vymedziť relevantný trh práve preto, lebo nepreukázala, že podmienka významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi bola splnená, a uspokojila sa s domnienkami stanovenými v uvedených usmerneniach.
- 52 Subsidiárne Ziegler tvrdí, že dôvody, ktoré uviedol Všeobecný súd na odôvodnenie oslobodenia od povinnosti vymedziť trh, obsahujú rozpory a vecné chyby. Rozpory spočívajú v skutočnosti, že Všeobecný súd oslobodil Komisiu od tejto povinnosti z dôvodu uvedeného v bodoch 70 a 71 napadnutého rozsudku, a v tom, že táto povinnosť bola prakticky splnená. V tejto súvislosti by prinajmenšom išlo o nedostatok odôvodnenia, keďže Všeobecný súd neodôvodnil, prečo priznáva Komisii zvyhodnenia vo forme uplatnenia nižšieho dôkazného štandardu.
- 53 Pokiaľ ide o vecné chyby, Ziegler na jednej strane tvrdí, že opis dotknutého odvetvia nemožno zamieňať s právnym pojmom trh používaným v práve hospodárskej súťaže. Na druhej strane uplatnenie kritérií zameniteľnosti ponuky a dopytu by v každom prípade muselo viesť k potvrdeniu existencie jedného a jediného trhu spájajúceho všetky medzinárodné sťahovacie služby s geografickým rozsahom, ktorý značne prekračuje hranice Belgicka. Preto Všeobecný súd nebol oprávnený dôjsť k záveru, že belgický trh medzinárodných sťahovacích služieb do Belgicka a z Belgicka bol Komisiou vymedzený v súlade s právom.
- 54 Okrem svojho návrhu na nahradenie odôvodnenia Komisia predovšetkým zdôrazňuje, že Ziegler v priebehu správneho konania nespochybnila to, že podmienka významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi bola v prejednávanej veci splnená.
- 55 Ďalej podľa tejto inštitúcie treba rozlišovať medzi vymedzením trhu, ktorý je eventuálne relevantný na účely určenia, či 5 % prahová hodnota trhového podielu bola prekročená, a plným vymedzením relevantného trhu, ktoré je vykonávané vtedy, ak má byť hodnotené postavenie účastníka na trhu. Iba druhý prípad vyžaduje analýzu, ktorá ide nad rámec jednoduchého opisu dotknutého odvetvia. Navyše podľa judikatúry nie je v prípade zjavných kartelov nevyhnutné vymedziť trh. Na vyhovenie požiadavke bodu 55 usmernení o ovplyvnení obchodu preto pre kartely postačuje uskutočniť opis odvetvia, ktorý by umožnil určiť trhovú podiel účastníkov kartelu.
- 56 Napokon Komisia uznáva, že odôvodnenie Všeobecného súdu má rozpory. To však preukazuje iba to, že Všeobecný súd sa nesprávne domnieval, že Komisia si nesplnila povinnosť vymedziť relevantný trh. Komisia v tejto súvislosti odkazuje na svoju argumentáciu týkajúcu sa nahradenia odôvodnenia.

ii) Posúdenie Súdny dvorom

- 57 Vzhľadom na to, že Komisia zdôraznila, že Ziegler v priebehu správneho konania nespochybnila splnenie podmienky významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi, čím zamýšľala spochybniť prípustnosť tohto odvolacieho dôvodu, treba na úvod pripomenúť, že pokiaľ ide najmä o uplatnenie článku 81 ES, žiadne ustanovenie práva Únie neukladá príjemcovi oznámenia o výhradách povinnosť spochybniť jednotlivé skutkové a právne zistenia počas správneho konania spojenú s tým, že v opačnom prípade to už neskôr v súdnom konaní nebude možné. Bez výslovne stanoveného právneho základu na tento účel je totiž toto obmedzenie v rozpore so základnými zásadami zákonnosti a dodržania práva na obranu (rozsudok z 1. júla 2010, Knauf Gips/Komisia, C-407/08 P, Zb. s. I-6375, body 89 a 91).
- 58 V dôsledku toho nemožno predpokladať, že Ziegler nie je oprávnená spochybniť pred Všeobecným súdom a v súčasnosti pred Súdny dvorom to, že podmienka uplatnenia článku 81 ES, spočívajúca vo významnom ovplyvnení obchodu medzi členskými štátmi, bola splnená.
- 59 Ziegler Všeobecnému súdu predovšetkým vyčíta, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď Komisiu oslobodil od povinnosti vymedziť relevantný trh, ktorú si Komisia sama stanovila v bode 55 usmernení o ovplyvnení obchodu, zatiaľ čo Komisia naopak usudzuje, že Všeobecný súd týmito usmerneniami neoprávnene priznal záväzný účinok. V tejto súvislosti je v prvom rade potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora si Komisia môže stanoviť pokyny na výkon voľnej úvahy, a to prostredníctvom aktov, akými sú usmernenia, v rozsahu, v akom tieto akty obsahujú orientačné pravidlá pre túto inštitúciu, ak sa neodchyľujú od noriem Zmluvy o FEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. marca 1993, CIFRS a i./Komisia, C-313/90, Zb. s. I-1125, body 34 a 36, ako aj z 5. októbra 2000, Nemecko/Komisia, C-288/96, Zb. s. I-8237, bod 62).
- 60 Hoci opatrenia, ktoré majú vyvolať vonkajšie účinky, akými sú usmernenia adresované hospodárskym subjektom, nemožno kvalifikovať ako pravidlo práva, na ktoré bude musieť správny orgán bezpodmienečne prihliadať, napriek tomu stanovujú orientačné praktické pravidlá postupu, ktoré sa majú dodržiavať a od ktorých sa správny orgán nemôže v konkrétnom prípade odchyliť bez uvedenia dôvodov zlučiteľných so zásadou rovnosti zaobchádzania. Dotknutá inštitúcia sa totiž prijatím takýchto pravidiel postupu a zverejnením oznámenia, že ich odteraz bude uplatňovať na príslušné prípady, sama obmedzuje pri výkone svojej voľnej úvahy a nemôže sa od nich odchyliť bez toho, aby nebola prípadne sankcionovaná z dôvodu porušenia všeobecných právnych zásad, akými sú zásada rovnosti zaobchádzania alebo zásada ochrany legitímnej dôvery. Nemožno teda vylúčiť, že za určitých podmienok a v závislosti od ich obsahu môžu takéto pravidlá postupu mať všeobecný dosah a vyvolávať právne účinky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, body 209 až 211).
- 61 Tak je to aj v prípade usmernení k ovplyvneniu obchodu. Z ich bodu 3 totiž vyplýva, že majú za cieľ pomôcť súdom a orgánom členských štátov uplatňovať pojem ovplyvňovanie obchodu, ktorý je uvedený v článkoch 81 ES a 82 ES, a teda usmernenia „... majú poskytnúť metódu k uplatňovaniu pojmu ovplyvnenie obchodu a návod k tomuto uplatňovaniu v situáciách, ktoré často nastávajú“. Okrem toho zo znenia bodov 50, 52 a 53 týchto usmernení jasne vyplýva, že Komisia ich zamýšľa uplatňovať, najmä pri posudzovaní, či určitá dohoda významne ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.
- 62 Je nesporné, ako to vyplýva najmä z bodu 49 napadnutého rozsudku, že Komisia sa v prejednávanej veci rozhodla uplatňovať uvedené usmernenia pri určení, či podmienka uplatnenia článku 81 ES spočívajúca vo významnom ovplyvnení obchodu medzi členskými štátmi bola splnená. Za týchto okolností sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 66 až 68 napadnutého rozsudku v podstate rozhodol, že Komisia bola v predmetnom prípade povinná riadiť sa uvedenými usmerneniami.

- 63 Okrem toho, aj keby vymedzenie relevantného trhu na účely preukázania významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi v zmysle článku 81 ES bolo za určitých okolností nadbytočné, a to, ak by aj pri neexistencii takéhoto vymedzenia bolo možné určiť, že dotknutý kartel môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a že má za cieľ vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže na spoločnom trhu (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 16. februára 2006, *Adriatica di Navigazione/Komisia*, C-111/04 P, bod 31), overenie prekročenia prahovej hodnoty trhového podielu by, ako vyplýva z definície, nebolo možné uskutočniť, ak by tento trh nebol nijako vymedzený. V tejto súvislosti bod 55 usmernení o ovplyvnení obchodu logicky stanovuje, že „na účely uplatnenia prahovej hodnoty je potrebné vymedziť relevantný trh“, a v poznámke pod čiarou v bode 55 odkazuje na oznámenie o vymedzení relevantného trhu.
- 64 Za týchto okolností sa Všeobecný súd takisto nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 66 až 68 napadnutého rozsudku v podstate rozhodol, že Komisia bola na základe týchto usmernení povinná vymedziť relevantný trh. Prvý návrh na nahradenie odôvodnenia podaný Komisiou musí byť preto zamietnutý.
- 65 Hlavnú argumentáciu uvedenú spoločnosťou Ziegler takisto nemožno prijať.
- 66 Všeobecný súd síce v bode 68 napadnutého rozsudku skutočne uviedol, že „je pritom nesporné, že Komisia nedodrжала povinnosť [vymedziť relevantný trh] stanovenú v bode 55 usmernení [o ovplyvnení obchodu]“ a v bode 72 uvedeného rozsudku konštatoval, že „Komisia výnimočne mohla vychádzať z druhej alternatívnej podmienky uvedenej v bode 53 [uvedených usmernení] bez toho, aby výslovne vymedzila trh v zmysle bodu 55 týchto usmernení“.
- 67 Zo znenia bodov 65 až 73 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd nijako neoslobodil Komisiu od povinnosti vymedziť dotknutý trh, ak sa opiera o prahovú hodnotu 5 % relevantného trhu Spoločenstva. Naopak, v bode 70 napadnutého rozsudku usúdil, že Komisia v prejednávanej veci vhodným spôsobom určila dotknuté služby, keď uviedla „dostatočne podrobný opis predmetného odvetvia, vrátane ponuky, dopytu a geografického rozsahu“, ktorý mu „umožn[i] overiť základné tvrdenia Komisie, a keďže na základe toho celkový trhový podiel zjavne značne prekračuje prahovú hodnotu 5 %“.
- 68 Všeobecný súd v tejto súvislosti v bode 65 napadnutého rozsudku doplnil, že „Komisia správne poukázala na to, že cieľom kartelu bolo obmedziť hospodársku súťaž v odvetví medzinárodného sťahovania do alebo z Belgicka. Predmetné sťahovanie sa totiž vyznačovalo tým, že jeho východiskovým alebo cieľovým bodom bolo Belgicko a že činnosť kartelu prebiehala v Belgicku. Okrem toho Komisia pri svojom odhade veľkosti trhu vzala do úvahy obraty zahraničných spoločností na tomto trhu. V dôsledku toho Komisia bola oprávnená konštatovať, že dotknutými službami boli medzinárodné sťahovacie služby v Belgicku“. V bode 71 tohto rozsudku okrem toho uviedol, že trh medzinárodných sťahovacích služieb v Belgicku „Komisia správne identifikovala ako relevantný trh“.
- 69 Všeobecný súd sa v dôsledku toho iba domnieval, ako zdôraznila generálna advokátka v bode 46 svojich návrhov, že takýto opis predstavuje vymedzenie trhu v zmysle bodu 55 usmernení o ovplyvnení obchodu a je dostatočný na posúdenie, či prahová hodnota 5 % bola prekročená.
- 70 Treba preto konštatovať, že hlavná argumentácia spoločnosti Ziegler smerujúca k spochybneniu dôvodnosti oslobodenia od povinnosti vymedziť relevantný trh, ktoré bolo priznané Komisii, je založená na selektívnom až nesprávnom výklade napadnutého rozsudku, a preto musí byť odmietnutá rovnako ako subsidiárna argumentácia, podľa ktorej Všeobecný súd uviedol na odôvodnenie uvedeného oslobodenia odporujúce si dôvody, čím si nesplnil povinnosť odôvodnenia v tomto smere, pričom aj táto argumentácia sa opierala o selektívny výklad.

- 71 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie spoločnosti Ziegler, že Všeobecný súd týmto spôsobom prinajmenšom nesprávne posúdil právne požiadavky, ktoré vymedzenie relevantného trhu malo v prejednávanej veci spĺňať, treba pripomenúť, že vymedzenie relevantného trhu v rámci uplatnenia článku 81 ods. 1 ES má za cieľ iba určiť, či dotknutá dohoda môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a či má za cieľ alebo za následok vylúčovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci spoločného trhu (uznesenie *Adriatica di Navigazione/Komisia*, už citované, bod 31), a že na zistenie, či kartel významne ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, je potrebné ho skúmať v hospodárskom a právnom kontexte (rozsudky z 23. novembra 2006, *Asnef-Equifax a Administración del Estado*, C-238/05, Zb. s. I-11125, bod 35 a citovaná judikatúra, ako aj z 24. septembra 2009, *Erste Group Bank a i./Komisia*, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P a C-137/07 P, Zb. s. I-8681, bod 37).
- 72 Pokiaľ ide o posúdenie podmienky týkajúcej sa ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi, požiadavky, ktoré má spĺňať vymedzenie dotknutého trhu, sa líšia v závislosti od okolností každého konkrétneho prípadu.
- 73 Za týchto okolností v rozpore s tým, čo tvrdí Ziegler, sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia v súvislosti s právnymi požiadavkami, ktoré má vymedzenie dotknutého trhu spĺňať v prejednávanej veci, keď v bode 70 napadnutého rozsudku usúdil, že „dostatočne podrobný opis predmetného odvetvia, vrátane ponuky, dopytu a geografického rozsahu“ je dostatočný na vymedzenie trhu, keďže umožňuje overiť, či 5 % prahová hodnota trhového podielu stanovená v bode 53 uvedených usmernení bola v prejednávanej veci prekročená.
- 74 Po tretie, pokiaľ Ziegler Všeobecnému súdu vyčíta, že nemal prijať vymedzenie trhu, ktoré uskutočnila Komisia v spornom rozhodnutí, treba pripomenúť, že z článku 256 ZFEÚ a z článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že len Všeobecný súd má právomoc jednak zistiť skutkový stav, okrem prípadu, ak by vecná nesprávnosť jeho zistení vyplývala z dokumentov v spise, ktoré boli predložené, a jednak tento skutkový stav posúdiť. Pokiaľ Všeobecný súd zistil alebo posúdil skutkový stav, Súdny dvor má na základe článku 256 ZFEÚ právomoc preskúmať právnu kvalifikáciu tohto skutkového stavu a právnych následkov, ktoré z neho Všeobecný súd vyvodil (pozri najmä rozsudky zo 17. decembra 1998, *Baustahlgewebe/Komisia*, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, bod 23, ako aj z 20. januára 2011, *General Química a i./Komisia*, C-90/09 P, Zb. s. I-1, bod 71 a citovanú judikatúru).
- 75 Súdny dvor teda nemá právomoc zisťovať skutkový stav a v zásade ani skúmať dôkazy, ktoré Všeobecný súd vykonal na preukázanie tohto skutkového stavu. Pokiaľ totiž boli tieto dôkazy riadne získané a boli rešpektované všeobecné právne zásady a procesné pravidlá uplatniteľné v oblasti dôkazného bremena a vykonávania dôkazných prostriedkov, potom iba Všeobecnému súdu prislúcha posúdiť hodnotu, ktorú treba priznať dôkazom, ktoré mu boli predložené. Toto posúdenie teda – s výnimkou prípadu skreslenia týchto dôkazov – nepredstavuje právnu otázku, ktorá by sama osebe podliehala preskúmaniu Súdny dvorom (pozri rozsudky *Baustahlgewebe/Komisia*, už citovaný, bod 24 a citovanú judikatúru, ako aj *General Química a i./Komisia*, už citovaný, bod 72 a citovanú judikatúru).
- 76 Argumentáciou spomenutou v bode 74 tohto rozsudku sa však spoločnosť Ziegler v skutočnosti pokúša získať nové posúdenie skutkového stavu bez toho, aby sa odvolávala na akékoľvek skreslenie dôkazov Všeobecným súdom. Táto argumentácia je preto neprípustná.
- 77 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvú časť prvého odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako čiastočne nedôvodnú a čiastočne neprípustnú.

b) O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu, týkajúcej sa neprekročenia 5 % prahovej hodnoty trhového podielu

i) Argumentácia účastníkov konania

- 78 Ziegler uvádza, že aj v prípade, ak by bol trh medzinárodných sťahovacích služieb v Belgicku považovaný za relevantný trh, Všeobecný súd si nesplnil povinnosť odôvodnenia, keď sa v bode 71 napadnutého rozsudku domnieval, že 5 % prahová hodnota trhového podielu uvedená v bode 53 usmernení o ovplyvnení obchodu bola v prejednávanej veci nutne dosiahnutá, a na to, aby nebola prekročená, by veľkosť trhu musela predstavovať minimálne 435 miliónov eur, čo podľa Všeobecného súdu mohlo nastať, iba ak by sa vychádzalo z podstatne širšieho trhu, ako bol trh identifikovaný Komisiou.
- 79 Na jednej strane toto tvrdenie nebolo odôvodnené a bolo založené na konštatovaní Všeobecného súdu, ktoré nebolo predmetom kontradiktórnej diskusie medzi účastníkmi konania a ktorým bola porušená všeobecná zásada rešpektovania práva na obranu, dispozičná zásada a pravidlá o dôkaznom bremene. Na druhej strane, aj keby sa toto tvrdenie opieralo o odhad veľkosti relevantného trhu vykonaný v spornom rozhodnutí, tento zdroj by nemohol byť použitý, keďže Všeobecný súd v bode 59 napadnutého rozsudku konštatoval, že odhad veľkosti trhu na 83 miliónov bol nesprávny a že trh nebol vymedzený. Odôvodnenie Všeobecného súdu má preto rozpor. Ziegler dodáva, že veľkosť trhu medzinárodných sťahovacích služieb v Belgicku v roku 2002 mohla podľa jej názoru zodpovedať sume 880 miliónov eur.
- 80 Komisia okrem svojho návrhu na nahradenie odôvodnenia najprv zdôrazňuje, že číselné vyjadrenie hypotetickej veľkosti trhu, ktorá by bola nevyhnutná na to, aby trhový podiel účastníkov kartelu bol nižší ako prahová hodnota 5 %, bolo prediskutované na pojednávaní a že vo svojej odpovedi z 22. marca 2010 na písomné otázky Všeobecného súdu poskytla informácie na výpočet. Následne odhad veľkosti relevantného trhu na úrovni 880 milióna eur bol po prvýkrát uvedený pred Súdny dvorom a bol vymyslený. Komisia navyše poznamenáva, že Ziegler vytýka, že došlo k nadhodnoteniu veľkosti tohto trhu v rámci skúmania prahovej hodnoty 40 miliónov eur, avšak k podhodnoteniu tejto veľkosti, pokiaľ ide o skúmanie 5 % prahovej hodnoty trhového podielu. V každom prípade 5 % ná prahová hodnota bola zjavne dosiahnutá. Ziegler totiž nespochybňuje aritmetické odôvodnenie, ktoré poskytol Všeobecný súd najmä v bode 70 napadnutého rozsudku. Okrem toho vysvetlenie Všeobecného súdu úplne postačuje na pochopenie jeho odôvodnenia. Povinnosť odôvodnenia teda bola rovnako splnená.

ii) Posúdenie Súdny dvorom

- 81 Podľa ustálenej judikatúry musia z odôvodnenia rozsudku jasne a nepochybne vyplývať úvahy Všeobecného súdu tak, aby sa mohli dotknuté osoby oboznámiť s dôvodmi prijatého rozhodnutia a Súdny dvor mohol vykonať jeho preskúmanie (pozri najmä rozsudky zo 14. mája 1998, Rada/de Nil a Impens, C-259/96 P, Zb. s. I-2915, body 32 a 33, ako aj General Química a i./Komisia, už citovaný, bod 59).
- 82 Povinnosť odôvodnenia však Všeobecnému súdu neukladá, aby vypracoval odôvodnenie, ktoré by vyčerpávajúcim spôsobom rozoberalo jednotlivito všetky úvahy vyjadrené účastníkmi sporu. Odôvodnenie teda môže byť implicitné pod podmienkou, že umožní zúčastneným osobám oboznámiť sa s dôvodmi, pre ktoré Všeobecný súd neprijal ich tvrdenia, a poskytne Súdnemu dvoru dostatok podkladov, aby mohol vykonať preskúmanie (pozri najmä rozsudok zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 372).

83 V prejednávanej veci Všeobecný súd v bode 71 napadnutého rozsudku, ktorý je jediným bodom, proti ktorému smeruje táto časť odvolania, konštatoval:

„... po prvé... Komisia bola oprávnená konštatovať, že predmetnými službami sú medzinárodné sťahovacie služby v Belgicku... Po druhé Komisia na základe toho odhadla veľkosť trhu na 83 miliónov eur a celkový trhový podiel účastníkov kartelu približne na 50 %. Tieto údaje je potrebné upraviť s cieľom zohľadniť opravy vyplývajúce z rozhodnutia K(2009) 5810 [v konečnom znení z 24. júla 2009] a z vylúčenia objemu predaja dosiahnutého zo subdodávok..., čo podľa Komisie vedie k celkovému obratu vyše 20 miliónov eur a k celkovému trhovému podielu takmer 30 %. Tento trhový podiel je však stále oveľa väčší ako prahová hodnota 5 %. Po tretie v reakcii na otázky Všeobecného súdu na pojednávaní [Ziegler] sama konštatovala, že na to, aby prahová hodnota 5 % nebola dosiahnutá, by veľkosť trhu musela byť aspoň 435 miliónov eur. Takúto veľkosť relevantného trhu by však bolo možné dosiahnuť jedine v prípade, ak by sa vychádzalo z oveľa širšie vymedzeného trhu, ako je trh medzinárodných sťahovacích služieb v Belgicku, ktorý však Komisia správne identifikovala ako relevantný trh.“

84 Treba teda konštatovať, že po prvé z tohto bodu 71 výslovne vyplýva, že údaje, ktoré uviedol Všeobecný súd, a záver, ktorý z toho vyvodil, boli skutočne predmetom kontradiktórnej diskusie medzi účastníkmi konania. Preto argumentáciu odvolávajúcu sa na porušenie zásady kontradiktórnosti a na porušenie všeobecnej zásady rešpektovania práva na obranu, dispozičnej zásady a pravidiel o dôkaznom bremene treba zamietnuť.

85 Po druhé zo spisu v konaní pred Všeobecným súdom vyplýva, že záver, ktorý Všeobecný súd vyvodil v uvedenom bode 71, nevychádza z odhadu veľkosti trhu, ktorý sa nachádza v spornom rozhodnutí – a ktorý je podľa bodu 59 napadnutého rozsudku nesprávny –, ale vychádza z údajov, tak ako ich Komisia oznámila vo svojej odpovedi z 22. marca 2010 na otázky Všeobecného súdu. Ako totiž zo spisu v konaní pred Všeobecným súdom vyplýva, Komisia v tejto odpovedi oznámila, že „celkovú veľkosť trhu medzinárodných sťahovacích služieb z Belgicka a do Belgicka, bez sťahovaní uskutočnených prostredníctvom subdodávateľov, [možno] odhadnúť na maximálne 67,5 milióna eur“ a že aj na takomto menšom trhu majú účastníci kartelu „celkový trhový podiel stále minimálne okolo hodnoty 30 %“. Z toho vyplýva, že uvádzané rozpory v odôvodnení neboli preukázané.

86 V tejto súvislosti treba rovnako zdôrazniť, ako uviedla generálna advokátka v bode 73 svojich návrhov, že samotná skutočnosť, že niektoré číselné údaje nachádzajúce sa v spornom rozhodnutí mohli byť považované za nesprávne, neumožňuje dospieť k záveru, že všetky údaje oznámené Komisiou boli chybné. V každom prípade posúdenie správnosti údajov uvedených Komisiou v prejednávanej veci v jej odpovedi na otázky položené Všeobecným súdom je skutkovou otázkou, ktorá – s výnimkou prípadu skreslenia dôkazov, na ktorý sa v prejednávanej veci neodkazuje – je vyňatá z rozsahu preskúmania Súdnym dvorom v odvolacom konaní v súlade s judikatúrou pripomenutou v bodoch 74 a 75 tohto rozsudku.

87 Po tretie v rozpore s tým, čo tvrdí Ziegler, odôvodnenie poskytnuté Všeobecným súdom v bode 71 napadnutého rozsudku v súvislosti s konštatovaním, že 5 % prahová hodnota trhového podielu bola prekročená, zodpovedá požiadavkám spomenutým v bodoch 81 a 82 tohto rozsudku. Je totiž zrejmé, že celkový trhový podiel účastníkov kartelu sa môže pomerne znížiť, iba ak sa predmetný trh rozšíri. Keďže jednak Všeobecný súd rozhodol, že trh medzinárodných sťahovacích služieb v Belgicku bol Komisiou správne vymedzený, a jednak jeho veľkosť zistená Všeobecným súdom nemôže byť z dôvodu nenamietania skreslenia účinne spochybnená v štádiu odvolacieho konania, nebolo na potvrdenie tohto konštatovania nevyhnutné žiadne osobitné odôvodnenie, iné ako odôvodnenie vyplývajúce z konštatovania, že iba vymedzenie trhu o dosť väčšieho, ako je trh medzinárodných sťahovacích služieb v Belgicku, správne vymedzený Komisiou, by umožnilo dôjsť k záveru, že uvedená prahová hodnota nebola prekročená.

- 88 V tejto súvislosti je okrem toho potrebné zdôrazniť, že tvrdením, že veľkosť trhu medzinárodných sťahovacích služieb v Belgicku sa v roku 2002 mohla zvýšiť na 880 miliónov eur, sa Ziegler opäť snaží spochybníť posúdenie skutkových okolností vykonané Všeobecným súdom, a to bez odvolania sa na prípad akéhokoľvek skreslenia dôkazov. Z judikatúry už spomenutej v bodoch 74 a 75 tohto rozsudku pritom vyplýva, že takáto argumentácia je v štádiu odvolacieho konania už neprípustná.
- 89 Vzhľadom na vyššie uvedené musí byť druhá časť prvého odvolacieho dôvodu zamietnutá ako čiastočne nedôvodná a čiastočne neprípustná bez toho, aby bolo nevyhnutné rozhodnúť o druhom návrhu na nahradenie odôvodnenia predloženom Komisiou.

c) O tretej časti prvého odvolacieho dôvodu, podľa ktorej prekročenie 5 % prahovej hodnoty trhového podielu nestačí na preukázanie nebezpečenstva významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi

i) Argumentácia účastníkov konania

- 90 Ziegler subsidiárne uvádza, že Všeobecný súd sa v bode 73 napadnutého rozsudku v každom prípade dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa domnieval, že dotknuté porušenie mohlo významne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi už len preto, lebo účastníci kartelu ovládajú viac než 5 % dotknutého trhu. Ziegler sa odvoláva najmä na bod 45 usmernení o ovplyvnení obchodu medzi členskými štátmi a uvádza, že na jednej strane predbežnou podmienkou uplatnenia dotknutej domnienky je existencia dohôd, ktoré svojou samotnou povahou môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Všeobecný súd sa však k tejto podmienke nevyjadril a táto podmienka v prejednávanej veci ani nie je splnená. Na druhej strane pozitívna domnienka uvedená v bode 53 uvedených usmernení sa podľa znenia samotného bodu rozhodne nebude uplatňovať všeobecne a automaticky. Komisia bude tak naďalej povinná skúmať okolnosti prípadu a odôvodňovať uplatnenia tejto domnienky.
- 91 Komisia poznamenáva, že okrem prekročenia 5 % prahovej hodnoty trhového podielu, ktoré je navyše v prejednávanej veci zjavné, ďalšie skutočnosti podporujú záver, že významné ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi bolo riadne preukázané. Komisia tak zdôrazňuje, že Ziegler nezohľadňuje ani cezhraničnú povahu dotknutých služieb, ani skutočnosť, že kartel sa vzťahoval na celé belgické územie.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

- 92 Podľa judikatúry Súdného dvora na to, aby boli rozhodnutie, dohoda alebo zosúladený postup spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musia na základe objektívnych právnych alebo skutkových dôvodov umožniť s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohli mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by bolo možné obávať sa, že budú brániť vytvoreniu spoločného trhu medzi členskými štátmi. Okrem toho treba, aby tento vplyv nebol zanedbateľný (rozsudky Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný, bod 34 a citovaná judikatúra, ako aj Erste Group Bank a i./Komisia, už citovaný, bod 36).
- 93 Ovplyvnenie obchodu vnútri Spoločenstva vo všeobecnosti vyplýva zo súčasného výskytu viacerých faktorov, ktoré by nemuseli byť rozhodujúce, pokiaľ by boli posudzované samostatne. Na overenie, či kartel významne ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, je potrebné ho skúmať v hospodárskom a právnom kontexte (rozsudky Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný, bod 35 a citovaná judikatúra, ako aj Erste Group Bank a i./Komisia, už citovaný, bod 37).
- 94 Súdny dvor v tomto smere už rozhodol, že kartel s pôsobnosťou na celom území jedného členského štátu má vo svojej podstate za následok upevnenie uzavretia trhu na vnútroštátnej úrovni, čím bráni vzájomnej hospodárskej preniknuteľnosti trhov sledovanej Zmluvou o FEÚ, a teda môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi v zmysle článku 81 ods. 1 ES (pozri v tomto zmysle rozsudky

- z 19. februára 2002, Arduino, C-35/99, Zb. s. I-1529, bod 33; Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný, bod 37 a citovanú judikatúru, ako aj Erste Group Bank a i./Komisia, už citovaný, bod 38), a že cezhraničná povaha dotknutých služieb je relevantná skutočnosť na účely posúdenia, či dochádza k ovplyvneniu obchodu medzi členskými štátmi v zmysle uvedeného ustanovenia (pozri analogicky rozsudok z 1. októbra 1987, Vereniging van Vlaamse Reisbureaus, 311/85, Zb. s. 3801, body 18 a 21).
- 95 Otázka významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi musí byť teda posudzovaná s ohľadom na všetky relevantné skutočnosti v prejednávanej veci. Nemožno vylúčiť, že v osobitnom prípade jediná z týchto skutočností, akou je zjavné prekročenie prahových hodnôt stanovených Komisiou v bode 53 usmernení o ovplyvnení obchodu medzi členskými štátmi, už samotná môže dostatočne preukazovať, že obchod medzi členskými štátmi bol významne ovplyvnený v zmysle článku 81 ods. 1 ES (pozri analogicky rozsudky z 1. februára 1978, Miller International Schallplatten/Komisia, 19/77, Zb. s. 131, bod 9, ako aj zo 7. júna 1983, Musique Diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, body 82, 83 a 86).
- 96 Okrem toho treba pripomenúť, že podľa bodu 53 usmernení o ovplyvnení obchodu „v prípade týchto dohôd, ktoré vzhľadom na svoju samotnú povahu môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, možno... nezriedka predpokladať, že ovplyvnenie obchodu je významné, ak trhovú podiel účastníkov dohody presahuje prahovú hodnotu 5 %“.
- 97 V prejednávanej veci je pravda, že Všeobecný súd v bode 73 napadnutého rozsudku iba konštatoval, že „v rámci pozitívnej domnienky stanovenej v bode 53 usmernení [o ovplyvnení obchodu] na preukázanie citelného charakteru ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi stačí, ak je splnená čo i len jedna z dvoch alternatívnych podmienok“.
- 98 Všeobecný súd však takisto v bode 53 tohto rozsudku pripomenul, že „pozitívna domnienka stanovená v bode 53 týchto usmernení [o ovplyvnení obchodu] sa vzťahuje len na dohody alebo na postupy, ktoré sú už svojou povahou spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi“. Okrem toho v bodoch 52, 65 a 71 toho istého rozsudku konštatoval, že jednak cezhraničná povaha služieb, ktorých sa týka dotknutý kartel, nebola spochybnená a jednak Komisia správne geograficky vymedzila trh podliehajúci kartelu ako trh nachádzajúci sa v Belgicku, čiže zahrnujúci celé územie členského štátu.
- 99 Z celého znenia napadnutého rozsudku vyplýva, že keď Všeobecný súd dospel k záveru, že podmienka významného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi bola v prejednávanej veci splnená, neopieral sa iba o veľmi výrazné prekročenie 5 % prahovej hodnoty trhového podielu, ale takisto zobral do úvahy aj geografický rozsah kartelu a cezhraničnú povahu dotknutých služieb. Zohľadňoval tak všetky skutočnosti relevantné v prejednávanej veci v súlade s judikatúrou spomenutou v bodoch 92 až 95 tohto rozsudku.
- 100 Navyše, aj keď sa Všeobecný súd výslovne nevyjadril k predbežnej podmienke uplatnenia bodu 53 uvedených usmernení v súvislosti s povahou dotknutej dohody, zo skutočností spomenutých v bode 98 tohto rozsudku vyplýva, že táto podmienka bola podľa jeho názoru v prejednávanej veci zjavne splnená vzhľadom na znaky predmetného kartelu. Uvádzané porušenie uvedeného bodu teda nie je preukázané. Navyše so zreteľom na judikatúru pripomenutú v bodoch 81 a 82 tohto rozsudku sa nemožno domnievať, že Všeobecný súd si nespĺnil povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o uplatnenie uvedenej domnienky v predmetnom prípade.
- 101 Za týchto okolností treba zamietnuť tretiu časť prvého dôvodu uvedeného spoločnosťou Ziegler na podporu jej odvolania a v dôsledku toho aj tento odvolací dôvod v celom rozsahu, bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o dôvodnosti druhého návrhu Komisie na nahradenie odôvodnenia.

B – O druhom odvolacom dôvode založenom na porušení článku 296 ZFEÚ, článku 47 Charty základných práv Európskej únie a článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj všeobecnej zásady rovnosti zaobchádzania pri posúdení odôvodnenia výšky pokuty

1. Argumentácia účastníkov konania

- 102 Ziegler v podstate uvádza, že Všeobecný súd porušil právo Únie tým, že v bodoch 88 až 94 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia neporušila svoju povinnosť odôvodnenia, keď sa pri stanovení hodnoty predajov, ktorá slúži na určenie základnej výšky pokuty, ako aj dodatočnej výšky pokuty, ktorá má mať odstrašujúci účinok, opierala iba o „veľmi závažnú“ povahu porušenia.
- 103 Na jednej strane Ziegler predovšetkým uvádza, že priznať takéto oslobodenie od povinnosti odôvodnenia je v rozpore s článkom 296 ZFEÚ. Body 20 a 22 usmernení k metóde stanovovania pokút stanovujú, že Komisia musí pri rozhodovaní o podiele hodnôt predajov, na ktoré má prihliadať, zohľadňovať niekoľko faktorov, a to aj vtedy, keď sa domnieva, že má do činenia s najzávažnejšími obmedzeniami hospodárskej súťaže. Odôvodnenie Všeobecného súdu v bode 93 napadnutého rozsudku je teda nedostatočné a porušuje bod 23 uvedených usmernení.
- 104 Na druhej strane napadnutý rozsudok porušuje základné právo na spravodlivý proces zakotvené v článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) a v článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“), v rozsahu, v akom tomuto právu zodpovedá povinnosť „riadneho a dostatočného odôvodnenia“. Táto povinnosť je uložená Komisii v prípade, ak Komisia prešetruje porušenia práva hospodárskej súťaže a rozhoduje o nich, keďže s ohľadom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva niet pochybnosti o tom, že Komisia vystupuje ako súd v zmysle článku 6 EDLP. Z tejto judikatúry vyplýva, že právo na spravodlivý proces bráni tomu, aby Všeobecný súd priznal oslobodenie od povinnosti odôvodnenia v prípade sankcií, ktoré sú uplatniteľné na najzávažnejšie porušenia práva hospodárskej súťaže.
- 105 Ziegler dodáva, že aj keby Komisia nemala byť považovaná za súd podliehajúci uvedeným požiadavkám na odôvodnenie, ak Všeobecný súd oslobodí Komisiu od jej povinnosti odôvodnenia, pokiaľ predpokladá podiel hodnoty predajov blízko dolnej hranice rozpätia stanoveného pre tento druh obmedzení, vzdá sa tým výkonu svojej neobmedzenej právomoci pri preskúmaní a poruší právo na spravodlivý proces. Najmä judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva totiž ukazuje, že samotná kontrola, či správny orgán neprekročil hranice svojej voľnej úvahy, nepredstavuje neobmedzenú právomoc pri preskúmaní v zmysle článku 6 EDLP. Rovnako samotná možnosť vykonávať neobmedzenú právomoc pri preskúmaní nepostačí na uspokojenie záruk spravodlivého procesu, keďže sa ešte vyžaduje, aby toto preskúmanie bolo v predmetnom prípade skutočne vykonávané.
- 106 Subsidiárne Ziegler uvádza, že aj za predpokladu, že by takéto oslobodenie od povinnosti odôvodnenia bolo v zásade prijateľné, pre rozsah, ktorý mu priznal Všeobecný súd, je toto oslobodenie v rozpore so spomínanými základnými ustanoveniami, ako aj so všeobecnou zásadou rovnosti zaobchádzania a je založené na nedostatočnom odôvodnení. Na jednej strane skutočnosť, že toto oslobodenie sa podľa bodu 93 napadnutého rozsudku uplatní, iba ak sa použije „sadzba, ktorá je veľmi blízko“ dolnej hranice rozpätia stanoveného pre najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže bez definovania tohto pojmu, bude viesť k rovnakému zaobchádzaniu s rôznymi situáciami, čím bude porušená zásada rovnosti zaobchádzania. Na druhej strane rozhodnutím, že priznané oslobodenie kryje aj dodatočnú sumu s odstrašujúcim účinkom, bez ďalších vysvetlení, Všeobecný súd porušil povinnosť odôvodnenia. Keďže bod 25 usmernení k výpočtu výšky pokút stanovuje, že dodatočná výška sa uplatňuje na najzávažnejšie porušenia, samotná povaha porušenia nebude postačovať na určenie zohľadneného podielu.

- 107 Pokiaľ ide o návrh na nahradenie odôvodnenia predložený Komisiou v súvislosti s rozsahom povinnosti odôvodnenia, ktorá bola uložená usmerneniami k metóde stanovovania pokút z roku 2006, tento návrh je neprípustný a v každom prípade nedôvodný. Judikatúra z obdobia pred prijatím týchto usmernení v roku 2006 už stratila relevantnosť. Uvedené usmernenia sprísnilo povinnosť odôvodnenia uloženú Komisii. Rovnako uznanie trestnoprávnej povahy pokút ukladaných Komisiou v oblasti hospodárskej súťaže a nadobudnutie platnosti Charty sprísnilo požiadavky odôvodnenia rozhodnutí Komisie.
- 108 Komisia na úvod jednak poznamenáva, že v súvislosti s odôvodnením týkajúcim sa 17 % podielu hodnoty predaja spoločnosť Ziegler pred Všeobecným súdom neuviedla argumentáciu spočívajúcu v základnom práve na spravodlivý proces. Okrem toho navrhuje, aby Súdny dvor nahradil odôvodnenie nachádzajúce sa v bodoch 90 až 92 napadnutého rozsudku. Konkrétne tvrdenie v bode 92, že usmernenia k metóde stanovovania pokút prijaté v roku 2006 sprísnilo povinnosť Komisie odôvodňovať pokuty, je nesprávne. Komisia takisto zdôrazňuje, že rozpor medzi bodmi 92 a 93 napadnutého rozsudku, na ktorý poukazuje Ziegler, by zanikol, ak by bolo vyhovené návrhu na nahradenie odôvodnenia, čo by viedlo k zamietnutiu druhého odvolacieho dôvodu.
- 109 Tento odvolací dôvod je v každom prípade nedôvodný. Pokiaľ ide predovšetkým jednak o povinnosť odôvodnenia, Všeobecný súd v súvislosti so sporným rozhodnutím správne dospel k záveru, že Komisia si túto povinnosť splnila. Okrem toho argumentácia vychádzajúca z toho, že Komisia je súdom v zmysle článku 6 EDLP, ktorý má osobitnú povinnosť odôvodnenia, a z toho, že nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku zbavuje spoločnosť Ziegler jej práva napadnúť sporné rozhodnutie pred nezávislým súdom vykonávajúcim neobmedzenú právomoc pri preskúvaní, je neprípustná, keďže bola po prvýkrát uvedená až v štádiu odvolacieho konania, hoci ju bolo možné uviesť pred Všeobecným súdom. Táto argumentácia je v každom prípade nedôvodná. Osobitne judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nemôže spochybniť existujúcu judikatúru Európskej únie, podľa ktorej Komisiu nemožno považovať za súd v zmysle článku 6 EDLP.
- 110 Pokiaľ ide subsidiárne o posúdenie odôvodnenia výšky pokuty, Komisia v súvislosti s podielom hodnoty predajov, ktorý slúži na určenie základnej výšky tejto pokuty, odkazuje na svoje vyššie uvedené tvrdenia na odôvodnenie uvedené v spornom rozhodnutí. Čo sa týka podielu hodnoty predajov, ktorý slúži na určenie dodatočnej výšky tejto pokuty s odstrašujúcim účinkom, sa Komisia domnieva, že nemožno spochybniť, že 17 % podiel v prejednávanom prípade sa nachádza v dolnej časti rozpätia od 15 % do 25 % alebo že rovnaké elementy závažnosti môžu viesť dvakrát k rovnakému podielu, ak ide o dva odhady závažnosti porušenia.

2. Posúdenie Súdnym dvorom

a) O návrhu Komisie na nahradenie odôvodnenia

- 111 Treba zdôrazniť, že ak by aj Všeobecný súd v bodoch 90 až 92 napadnutého rozsudku nesprávne usúdil, že prijatie usmernení k metóde stanovovania pokút v roku 2006, ktoré nahrádzajú usmernenia prijaté v roku 1998, sprísnilo povinnosť odôvodnenia uloženú Komisii, ak Komisia ukladá sankcie za porušenie práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže, nemalo by to nijaký vplyv na posúdenie dôvodnosti druhého odvolacieho dôvodu predneseného spoločnosťou Ziegler. V bodoch 93 až 96 napadnutého rozsudku totiž Všeobecný súd konštatoval, že takéto podrobnejšie odôvodnenie nie je vo veci, ktorú prejednáva, nevyhnutné. Všeobecný súd tak z úvah uvedených v bodoch 90 až 92 napadnutého rozsudku nevyvodil z prejednáwanej veci žiaden skutkový alebo právny dôsledok.
- 112 Návrh Komisie musí byť preto považovaný za návrh smerujúci voči nadbytočným dôvodom napadnutého rozsudku, a z toho dôvodu musí byť v každom prípade zamietnutý ako neúčinný (pozri v tomto zmysle uznesenie z 25. marca 1996, SPO a i./Komisia, C-137/95 P, Zb. s. I-1611, bod 47 a citovanú judikatúru, ako aj rozsudok z 2. októbra 2003, Salzgitter/Komisia, C-182/99 P, Zb. s. I-10761, body 54 a 55).

b) O dôvodnosti druhého odvolacieho dôvodu

i) O hlavnej časti

- 113 Na úvod treba zdôrazniť, že hoci Ziegler v rámci tejto časti uvádza výhradu založenú na porušení článku 296 ZFEÚ, v prejednávanej veci je uplatniteľný článok 253 ES, keďže sporné rozhodnutie bolo prijaté pred vstupom Lisabonskej zmluvy do platnosti. To však nie je relevantné, lebo odôvodnenie dotknutých aktov Únie v predmetnej veci nebolo podriadené v rámci článku 253 ES iným právnym požiadavkám, ktoré by sa líšili od požiadaviek uplatniteľných v rámci článku 296 druhého odseku ZFEÚ. Túto výhradu treba teda chápať v tom zmysle, že odkazuje najmä na porušenie článku 253 ES.
- 114 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že povinnosť odôvodnenia stanovená v článku 253 ES predstavuje podstatnú formálnu náležitosť, ktorú je potrebné odlišovať od otázky dôvodnosti odôvodnenia, lebo táto otázka vyplýva z vecnej zákonnosti sporného aktu (rozsudok z 29. septembra 2011, Elf Aquitaine/Komisia, C-521/09 P, Zb. s. I-8947, bod 146 a citovaná judikatúra).
- 115 Z tohto hľadiska musí byť na jednej strane odôvodnenie požadované článkom 253 ES prispôbené povahe dotknutého aktu a musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá akt prijala, aby sa dotknutým osobám umožnilo pochopiť dôvody prijatia aktu a príslušnému súdu preskúmať ho. Pokiaľ ide konkrétne o odôvodnenie individuálnych rozhodnutí, povinnosť odôvodniť takéto rozhodnutia má za cieľ, okrem snahy umožniť preskúmanie súdom, poskytnúť dotknutej osobe dostatok údajov, aby prípadne zistila, či rozhodnutie obsahuje vadu, na základe ktorej možno spochybníť jeho platnosť (rozsudok Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný, body 147 a 148, ako aj citovaná judikatúra).
- 116 Na druhej strane požiadavka odôvodnenia musí byť posudzovaná v závislosti od okolností prípadu, najmä od obsahu dotknutého aktu, od povahy uvádzaných dôvodov a od záujmu, ktorý na jeho objasnení môžu mať osoby, ktorým je akt určený, alebo iné osoby, ktorých sa akt priamo a osobne týka. Nevyžaduje sa, aby v odôvodnení boli presne uvedené všetky relevantné právne a skutkové okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa má posudzovať nielen s prihliadnutím na jeho znenie, ale tiež s prihliadnutím na jeho kontext, ako aj na všetky právne predpisy upravujúce dotknutú oblasť (rozsudok Elf Aquitaine/Komisia, už citovaný, bod 150 a citovaná judikatúra).
- 117 Ďalej, pokiaľ ide o voľbu podielu hodnoty predajov, ktorý slúži na určenie základnej výšky pokuty, bod 21 usmernení k metóde stanovovania pokút stanovuje, že „podiel hodnoty predajov, ktorý sa má spravidla zohľadňovať, sa stanoví na úroveň, ktorá môže dosiahnuť až 30 %“. Bod 22 týchto usmernení okrem iného stanovuje, že „pri rozhodovaní, či podiel hodnoty predajov, ktorý sa má zohľadniť v danom prípade, sa má nachádzať v hornej alebo dolnej časti tejto stupnice, Komisia prihliada na niekoľko faktorov, akými sú povaha porušenia, kumulovaný podiel všetkých dotknutých účastníkov, geografický rozsah porušenia a vykonanie porušenia“. Bod 23 uvedených usmernení spresňuje, že „podiel predajov, ktorý sa pre [horizontálne dohody o určovaní cien, o rozdelení trhu a o obmedzení výroby, ktoré sú vo všeobecnosti tajné,] má zohľadňovať, sa spravidla bude nachádzať v hornej časti stupnice.
- 118 Pokiaľ ide o určenie dodatočnej výšky s odstrašujúcim účinkom, bod 25 usmernení k metóde stanovovania pokút v tomto smere uvádza, že „nezávisle na trvaní účasti podniku na porušení Komisia zahrnie do základnej sumy čiastku vo výške 15 % až 25 % hodnoty predajov... s cieľom odradiť podniky aj od účasti na horizontálnych dohodách o určovaní cien... Pri stanovovaní podielu hodnoty predajov, ktorý sa má zohľadniť v danom prípade, Komisia zohľadní niekoľko faktorov, najmä faktory uvedené v bode 22“.

- 119 V prejednávanej veci, pokiaľ ide o podiel hodnoty predajov, ktorý slúži na určenie základnej výšky, Všeobecný súd po tom, čo v bode 89 napadnutého rozsudku usúdil – a Ziegler to nespochybnila –, že „Komisia dostatočne odôvodnila posúdenie porušenia ako ‚veľmi závažného‘“, v bode 87 napadnutého rozsudku pripomenul obsah požiadavky odôvodnenia uloženej v článku 253 ES a v bode 91 uvedeného rozsudku pripomenul podstatný obsah bodov 19, 21 a 23 usmernení k metóde stanovovania pokút, v bode 93 napadnutého rozsudku konštatoval:
- „... je potrebné konštatovať, že v odôvodnení č. 543 [sporného rozhodnutia] Komisia stanovila túto sadzbu na úrovni, ktorá je len o niečo vyššia ako polovica tejto stupnice, konkrétne na 17 %, pričom svoje rozhodnutie odôvodnila iba ‚veľmi závažnou‘ povahou porušenia. Komisia však podrobnejšie nevysvetlila, prečo na základe posúdenia porušenia ako ‚veľmi závažného‘ stanovila sadzbu na 17 %, a nestanovila sadzbu, ktorá by sa nachádzala oveľa ďalej, v hornej časti stupnice. Toto odôvodnenie môže byť dostatočné iba v prípade, ak Komisia uplatní sadzbu, ktorá je veľmi blízko dolnej hranice rozpätia stanoveného pre najzávažnejšie obmedzenia a ktorá je navyše pre žalobkyňu veľmi priaznivá. V tomto prípade totiž dopĺňujúce odôvodnenie, ktoré prekračuje rámec odôvodnenia, ktoré je už obsiahnuté v usmerneniach, nie je potrebné. Ak však Komisia chcela uplatniť vyššiu sadzbu, mala poskytnúť podrobnejšie odôvodnenie.“
- 120 Pokiaľ ide o podiel zvolený pri rozhodovaní o dodatočnej výške s odstrašujúcim účinkom, Všeobecný súd v bode 94 napadnutého rozsudku uviedol, že „vzhľadom na to, že odôvodnenie č. 556 [sporného rozhodnutia] odkazuje na odôvodnenie č. 542 a že dolná hranica rozpätia je rovnaká, vyššie uvedené úvahy sa vzťahujú aj na výhrady týkajúce sa odôvodnenia uvedeného v súvislosti so stanovením tejto sumy“.
- 121 Z toho po prvé vyplýva, že Všeobecný súd v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 115 tohto rozsudku konštatoval, že odôvodnenie Komisie v spornom rozhodnutí v súvislosti s podielom hodnoty predajov, o ktorý sa opiera výpočet základnej výšky pokuty, je jasný, jednoznačný a zodpovedá metóde uvedenej v bodoch 21 a 23 usmernení k metóde stanovovania pokút. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Komisia v týchto bodoch 21 a 23 uviedla, že zvolený podiel spravidla môže dosahovať najviac 30 % z hodnoty predajov, avšak pre porušenia, akými sú horizontálne dohody o určovaní cien a o rozdelení si trhu – kvalifikácia dotknutého kartelu v spornom rozhodnutí, ktorú Ziegler nespochybnila –, sa podiel bude spravidla nachádzať „v hornej časti stupnice“.
- 122 Po druhé, keďže hodnota 17 % je výrazne nižšia ako horná hranica stupnice stanovenej Komisiou v uvedených usmerneniach pre najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže, Všeobecný súd správne zdôraznil, že táto výška pokuty je pre spoločnosť Ziegler veľmi priaznivá. V súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 116 tohto rozsudku sa preto Všeobecný súd oprávnene domnieval, že Ziegler nemala záujem získať osobitné vysvetlenie voľby tohto podielu a že Komisia nebola povinná v tomto smere osobitne odôvodňovať sporné rozhodnutie.
- 123 Po tretie z napadnutého rozsudku nevyplýva, a napokon ani Ziegler to netvrdila, že sporné rozhodnutie bolo prijaté v osobitnom kontexte alebo že sa vzťahovalo na kartel, ktorý vykazuje osobitné znaky vyžadujúce si okrem uvedeného odôvodnenia ešte osobitné odôvodnenie zo strany Komisie, pokiaľ ide o voľbu podielu hodnoty predajov na účely určenia základnej výšky pokuty, a neposkytnutie tohto odôvodnenia mal Všeobecný súd sankcionovať.
- 124 Po štvrté, pokiaľ ide konkrétnejšie o podiel zvolený pri rozhodovaní o dodatočnej výške s odstrašujúcim účinkom, treba konštatovať, že jednak predmetný kartel spadá do kategórie porušení uvedených v bode 25 usmernení k metóde stanovovania pokút, ktoré sú uvedené takisto v bode 23 týchto usmernení, a jednak podiel 17 % sa nachádza rovnako pri dolnej hranici rozpätia od 15 % do 25 % spomenutého v uvedenom bode 25. Všeobecný súd teda v bode 94 napadnutého rozsudku oprávnene poukázal na svoju analýzu odôvodnenia voľby podielu na účely určenia základnej výšky pokuty.

Odôvodnenia nachádzajúce sa v bodoch 121 až 123 tohto rozsudku sú preto relevantné aj pre analýzu vykonanú Všeobecným súdom na odôvodnenie Komisie v spornom rozhodnutí v súvislosti s uvedeným podielom.

- 125 Za týchto okolností výhrada spoločnosti Ziegler, podľa ktorej Všeobecný súd porušil článok 253 ES tým, že nesankcionoval neodôvodnenie sporného rozhodnutia, pokiaľ ide o voľbu podielu hodnoty predajov na účely určenia základnej výšky pokuty a dodatočnej výšky pokuty s odstrašujúcim účinkom, ba dokonca oslobodil Komisiu v tejto súvislosti od povinnosti odôvodnenia, musí byť odmietnutá ako nedôvodná.
- 126 Pokiaľ ide okrem toho o údajné porušenie základného práva na spravodlivý proces zakotveného v článku 47 Charty a v článku 6 EDLP, treba na úvod poznamenať, že ochrana priznaná článkom 47 Charty v práve Únie je rovnocenná s ochranou priznanou článkom 6 ods. 1 EDLP. Preto je vhodné odvolávať sa iba na toto prvé ustanovenie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. decembra 2011, Chalkor/Komisia, C-386/10 P, Zb. s. I-13085, bod 51).
- 127 Ziegler uvádza, že v prejednávanej veci bolo toto ustanovenie Charty porušené tak Komisiou, ako aj Všeobecným súdom. K tomu však treba uviesť, že jednak podľa ustálenej judikatúry platí, že keby sa účastníkovi konania umožnilo uviesť po prvýkrát v konaní pred Súdny dvor žalobný dôvod, ktorý neuviedol v konaní pred Všeobecným súdom, umožnilo by sa mu tým predložiť Súdnemu dvoru, ktorý má v konaní o odvolaní obmedzené právomoci, spor so širším rozsahom ako ten, ktorý prejednával a rozhodoval Všeobecný súd. V konaní o odvolaní je preto právomoc Súdného dvora obmedzená na posúdenie zákonného rozhodovania o žalobných dôvodoch prejednávaných pred Všeobecným súdom (rozsudky z 2. apríla 2009, France Télécom/Komisia, C-202/07 P, Zb. s. I-2369, bod 60 a citovaná judikatúra, ako aj z 19. júla 2012, Alliance One International a Standard Commercial Tobacco/Komisia a Komisia/Alliance One International a i., C-628/10 P a C-14/11 P, bod 111).
- 128 V konaní na prvom stupni Ziegler neuviedla žiadne tvrdenie, ktoré by malo preukázať, že Komisia prijatím sporného rozhodnutia porušila jej základné právo na spravodlivý proces.
- 129 Na druhej strane, pokiaľ Ziegler touto výhradou poukazuje na to, že samotný Všeobecný súd porušil toto základné právo, treba zdôrazniť, že Ziegler tvrdí, že toto porušenie vyplýva zo skutočnosti, že Všeobecný súd porušil právo Únie, keď oslobodil Komisiu od povinnosti odôvodnenia, ktorá je jej uložená pri stanovení podielu hodnoty predajov, ktorý slúži na určenie základnej výšky pokuty, ako aj dodatočnej výšky pokuty s odstrašujúcim účinkom.
- 130 Je však potrebné konštatovať, že táto výhrada spočíva na nesprávnej domnienke, keďže, ako vyplýva z bodu 125 tohto rozsudku, Všeobecný súd nijako neoslobodil Komisiu od povinnosti odôvodnenia, ktorá je jej uložená. Uvedená výhrada musí byť teda v tomto rozsahu zamietnutá ako nedôvodná.
- 131 Hlavná časť tohto odvolacieho dôvodu musí byť preto zamietnutá v celom rozsahu.

ii) O subsidiárnej časti

- 132 Po prvé treba pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania je všeobecnou zásadou práva Únie zakotvenou v článkoch 20 a 21 Charty. Podľa ustálenej judikatúry uvedená zásada vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych situáciách rovnako, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený (rozsudok zo 14. septembra 2010, Akzo Nobel Chemicals a Akros Chemicals/Komisia, C-550/07 P, Zb. s. I-8301, body 54 a 55, ako aj citovaná judikatúra).

- 133 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora takisto vyplýva, že pokiaľ ide o určenie výšky pokuty, uplatnenie rôznych metód výpočtu nemôže viesť k diskriminácii medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili na karteli alebo na zosúladenom postupe v rozpore s článkom 81 ods. 1 ES (rozsudok Alliance One International a Standard Commercial Tobacco/Komisia a Komisia/Alliance One International a i., už citovaný, bod 58, ako aj citovaná judikatúra).
- 134 Súdny dvor však opakovane rozhodol, že skoršia rozhodovacia prax Komisie neslúži ako právny rámec pre pokuty v oblasti hospodárskej súťaže a že rozhodnutia v iných veciach majú výlučne orientačný charakter, pokiaľ ide o existenciu diskriminácií (rozsudok z 21. septembra 2006, JCB Service/Komisia, C-167/04 P, Zb. s. I-8935, bod 205, ako aj Erste Group Bank a i./Komisia, už citovaný, bod 233).
- 135 V prejednávanej veci však Ziegler Všeobecnému súdu nevytýka, že nesankcionoval porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, ktorého sa dopustila Komisia tým, že pri určovaní základnej výšky pokuty, ako aj doplňujúcej výšky pokuty s odstrašujúcim účinkom uplatnila voči nej 17 % podiel z hodnoty predajov, kým voči inému podniku zúčastnenému na rovnakom karteli, ktorého správanie bolo porovnateľné s jej správaním, uplatnila podiel 15 %. Naopak, Ziegler tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil takéhoto porušenia, keďže v bode 93 napadnutého rozsudku implicitne uviedol, že za porovnateľné možno považovať prípady, v ktorých je pokuta vypočítaná na základe 17 % podielu z hodnoty predajov, s prípadmi, v ktorých sa tento výpočet uskutočňuje na základe 15 % podielu uvedenej hodnoty.
- 136 Treba preto konštatovať, že v uvedenom bode 93 napadnutého rozsudku sa nenachádza žiadne takéto ustanovenie. Okrem toho s ohľadom na judikatúru pripomenutú v bode 134 tohto rozsudku teoretické porovnanie nemôže mať s prípadnou budúcou praxou Komisie vonkoncom žiadnu relevanciu, pokiaľ ide o existenciu diskriminácií.
- 137 Z toho vyplýva, že výhrada spočívajúca v porušení zásady rovnosti zaobchádzania musí byť odmietnutá.
- 138 Po druhé, pokiaľ ide o údajné porušenie povinnosti odôvodnenia uloženej Všeobecnému súdu, ktorý v bode 94 napadnutého rozsudku dovolil Komisii stanoviť 17 % podiel z hodnoty predajov, ktorý má byť zohľadnený pri stanovení dodatočnej výšky s odstrašujúcim účinkom, iba pre veľmi závažnú povahu porušenia, zatiaľ čo z bodu 25 usmernení k metóde stanovovania pokút vyplýva, že samotná povaha porušenia nemôže postačovať na stanovenie tejto percentuálnej sadzby, treba na jednej strane pripomenúť, že v bodoch 124 a 125 tohto rozsudku už bolo konštatované, že bod 94 napadnutého rozsudku neobsahuje porušenie článku 253 ES, na ktoré poukazuje Ziegler v rámci hlavnej časti tohto dôvodu.
- 139 Na druhej strane v rozpore s tým, čo tvrdí Ziegler, Všeobecný súd nebol povinný odôvodňovať svoje rozhodnutie s ohľadom na bod 25 usmernení k metóde stanovovania pokút. Pokiaľ ide o určenie percentuálnej sadzby, ktorá má byť zvolená v rámci rozpätia, ktoré spomína, uvedený bod nepochybne uvádza, že „pri stanovovaní podielu hodnoty predajov, ktorý sa má zohľadniť v danom prípade, Komisia zohľadní niekoľko faktorov, najmä faktory uvedené v bode 22 [týchto usmernení]“. Medzi týmito faktormi sa však povaha dotknutého porušenia práve nenachádza.
- 140 Navyše, ako zdôraznila generálna advokátka v bode 129 svojich návrhov, zo znenia uvedeného bodu 22 v spojení s bodom 25 vyplýva, že bod 22 predstavuje iba všeobecné konštatovanie, ktoré nemusí znamenať, že jednak Komisia sa v každom konkrétnom prípade bude musieť opierať o všetky tieto faktory a že v tejto súvislosti musí podrobne odôvodniť stanovený podiel s ohľadom na každý z nich a jednak Všeobecný súd bude musieť konštatovať, že odôvodnenie uvedené Komisiou je nedostatočné, ak Komisia svoje rozhodnutie neodôvodnila s ohľadom na každý z týchto faktorov uvedených v bode 22.
- 141 Za týchto okolností a so zreteľom na judikatúru spomenutú v bodoch 81 a 82 tohto rozsudku sa zdá, že Všeobecný súd právne dostatočne odôvodnil záver, ktorý uviedol v bode 94 napadnutého rozsudku.

- 142 Okrem toho skutočnosť, že sa Ziegler domnieva, že názor Všeobecného súdu je vecne nesprávny, neznamená, že napadnutý rozsudok nie je dostatočne odôvodnený. V súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 114 tohto rozsudku je totiž potrebné odlišovať povinnosť odôvodnenia od otázky jeho dôvodnosti.
- 143 Výhradu založenú na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku je preto potrebné zamietnuť ako nedôvodnú, pričom následne treba zamietnuť v celom rozsahu aj túto subsidiárnu časť odvolacieho dôvodu.
- 144 Keďže žiadna z výhrad, ktoré spoločnosť Ziegler uviedla na podporu tohto odvolacieho dôvodu, nemôže byť úspešná, treba druhý odvolací dôvod v celom rozsahu zamietnuť.

C – O treťom odvolacom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia, základného práva na spravodlivý proces a zásady riadnej správy vecí verejných z dôvodu odmietnutia výhrady chýbajúcej objektívnej nestrannosti Komisie

1. Argumentácia účastníkov konania

- 145 Ziegler po prvé uvádza, že body 103 až 107 napadnutého rozsudku sú nedostatočne odôvodnené, keďže Všeobecný súd neodôvodnil svoje odmietnutie výhrady odvolávajúcej sa na nedostatok objektívnej nestrannosti Komisie. Odôvodnenie, ktoré uskutočnil Všeobecný súd v bodoch 104 a 106 napadnutého rozsudku, sa týkalo subjektívnej nestrannosti, a teda uvedený súd uskutočnil zámenu týchto dvoch pojmov. Objektívna nestrannosť predchádza spornému rozhodnutiu a opiera sa o elementy, ktoré sa nachádzajú mimo tohto rozhodnutia a ktoré v ňom nemusia byť vyjadrené. Jej overenie sa musí vykonať tak, že sa bez ohľadu na postup Komisie zistí, či určité overiteľné skutočnosti dovoľujú pochybovať o jej nestrannosti.
- 146 Ziegler po druhé tvrdí, že sporné rozhodnutie obsahuje nedostatok objektívnej nestrannosti, a že teda Všeobecný súd zamietnutím uvedeného dôvodu porušil jeho právo na spravodlivý proces, zakotvené v článku 47 Charty a v článku 6 EDLP, ako aj jeho právo na riadnu správu vecí verejných, zakotvenú v článku 41 Charty. Na jednej strane tieto ustanovenia ukladajú Komisii povinnosť objektívnej nestrannosti, aj keď nie je považovaná za súd v zmysle uvedených článkov 47 a 6. Prinajmenšom táto povinnosť Komisii vyplýva z práva na riadnu správu vecí verejných, zakotvenú v článku 41 Charty. Na druhej strane táto požiadavka objektívnej nestrannosti nie je v prejednávanej veci splnená. Komisia bola dotknutá porušením vytýkaným spoločnosti Ziegler tak z dôvodu, že bola jednou z poškodených, ako aj z dôvodu, že úradníci Komisie boli zúčastnení na záležitosti ako predkladatelia predstieraných ponúk. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva obeť porušenia nemôžu o tomto porušení rozhodovať.
- 147 Komisia sa domnieva, že tento dôvod nie je dôvodný. Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozsudku, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúca sa subjektívnej nestrannosti nie je podľa jej názoru relevantná, keďže Komisia nemôže byť prirovnávaná k súdu. Okrem toho skutočnosť, že Komisia alebo iná inštitúcia Únie sa nachádza medzi subjektmi poškodenými kartelom, nemôže spochybniť jej nestrannosť pri vyšetrowaní. V prejednávanej veci nebolo dotknuté žiadne z práv spoločnosti Ziegler na obranu. Všeobecný súd v prejednávanej veci oprávnene zohľadnil skutočnosť, že Ziegler nedokázala predložiť nijaký konkrétny dôkaz na podporu svojho tvrdenia. Preto správne odôvodnil svoje odmietnutie tejto argumentácie.
- 148 Pokiaľ ide o základné právo na spravodlivý proces a zásadu riadnej správy vecí verejných, Komisia pripomína, že nemôže byť považovaná za súd v zmysle článku 47 Charty ani článku 6 EDLP. Okrem toho pripúšťa, že zjavne musí byť nestranná, najmä pri správnom vyšetrowaní, v rámci zásad riadnej správy vecí verejných, avšak domnieva sa, že túto povinnosť nestrannosti dodržala.

2. Posúdenie Súdny dvorom

- 149 Pokiaľ ide po prvé o údajné neodôvodnenie napadnutého rozsudku, treba jednak zdôrazniť, že podľa ustálenej judikatúry pripomenutej v bodoch 81 a 82 tohto rozsudku povinnosť odôvodnenia uložená Všeobecnému súdu ho nezaväzuje vypracovať odôvodnenie, ktoré by vyčerpávajúcim spôsobom rozoberalo jednotlivé všetky úvahy vyjadrené účastníkmi sporu. Odôvodnenie Všeobecného súdu teda môže byť implicitné pod podmienkou, že umožní zúčastneným osobám oboznámiť sa s dôvodmi, pre ktoré Všeobecný súd neprijal ich tvrdenia, a poskytne Súdny dvor dostatok podkladov, aby mohol vykonať preskúmanie. Okrem toho podľa rovnako ustálenej judikatúry spomenutej v bode 114 tohto rozsudku povinnosť odôvodnenia treba odlišiť od otázky dôvodnosti odôvodnenia.
- 150 V prejednávanej veci Všeobecný súd v bode 104 napadnutého rozsudku konštatoval, že „údajný nedostatok objektivity Komisie nepredstavuje porušenie práva na obhajobu, ktoré by mohlo mať za následok zrušenie [sporného] rozhodnutia, ale patrí do skúmania vykonávaného v rámci preskúmania posúdenia dôkazných prostriedkov alebo odôvodnenia rozhodnutia“. Z toho v bode 105 uvedeného rozsudku vyvodil, že tento žalobný dôvod ako žalobný dôvod smerujúci k zrušeniu je irelevantný.
- 151 V bode 106 napadnutého rozsudku Všeobecný súd kvôli úplnosti rozhodol, že tento dôvod je „tiež nedôvodný“, a to preto, lebo jednak „okolnosti, na ktoré poukazuje [Ziegler], totiž nepreukazujú, že v [spornom rozhodnutí] sa prejavila údajná predpojatosť Komisie alebo jedného z jej zamestnancov“ – pričom následne bola preskúmaná relevantnosť týchto okolností –, a jednak preto, lebo tvrdenia spoločnosti Ziegler uvedené najmä na pojednávaní „tiež nepotvrdzujú tvrdenie žalobkyne o zaujatosti Komisie pri vyšetrowaní vecí“. V tejto súvislosti konkrétne usúdil, že „Ziegler nepreukázala, ako mohlo byť správaním vytýkaným niektorým zamestnancom, pokiaľ by sa toto správanie preukázalo, dotknuté právo na spravodlivý proces“.
- 152 Hoci je nepochybné, že Všeobecný súd v uvedených bodoch rozsudku výslovne nerozlišoval medzi pojmami objektívna a subjektívna nestrannosť, jasne uviedol, prečo sa domnieva, že dôvod uvedený spoločnosťou Ziegler nemôže byť úspešný, a tak z právneho hľadiska dostatočne odpovedal na argumentáciu tejto spoločnosti a Súdny dvor umožnil vykonať preskúmanie v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 149 tohto rozsudku. Pokiaľ ide o otázku, či úvahy Všeobecného súdu, pokiaľ na objektívnu nestrannosť uplatňuje tie isté požiadavky ako na subjektívnu nestrannosť, sú, alebo nie sú správne, treba vychádzať z toho, že ide o vecnú otázku, ktorá, či už je, alebo nie je dôvodná, nemôže mať za následok nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku v súlade s judikatúrou už spomenutou v bode 114 tohto rozsudku.
- 153 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvá časť tohto odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá ako nedôvodná.
- 154 Pokiaľ ide po druhé o údajné porušenie základného práva na spravodlivý proces a zásady riadnej správy vecí verejných, je potrebné pripomenúť, že aj keď Komisiu nemožno považovať za „súd“ v zmysle článku 6 EDLP (pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. októbra 1980, van Landewyck a i./Komisia, 209/78 až 215/78 a 218/78, Zb. s. 3125, bod 81, ako aj Musique Diffusion française a i./Komisia, už citovaný, bod 7), Komisia je naďalej povinná rešpektovať v správnom konaní základné práva Únie, medzi ktoré patrí aj právo na riadnu správu vecí verejných, zakotvené v článku 41 Charty. Predovšetkým tento článok, a nie článok 47 Charty, je ustanovením, ktoré upravuje správne konanie pred Komisiou v oblasti kartelov (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. októbra 2011, Solvay/Komisia, C-109/10 P, Zb. s. I-10329, bod 53, a Solvay/Komisia, C-110/10 P, Zb. s. I-10439, bod 48).
- 155 Podľa článku 41 Charty každý má právo, aby inštitúcie Únie vybavovali jeho záležitosti nestranné. Táto požiadavka nestrannosti zahŕňa jednak subjektívnu nestrannosť v tom zmysle, že žiadny z členov inštitúcie, ktorá rozhoduje o veci, nesmie prejavovať osobnú zaujatosť, a jednak objektívnu nestrannosť v tom zmysle, že inštitúcia musí poskytnúť dostatočné záruky na vylúčenie akýchkoľvek oprávnených

pochybností v tomto ohľade (pozri analogicky rozsudky z 1. júla 2008, Chronopost a La Poste/UFEX a i., C-341/06 P a C-342/06 P, Zb. s. I-4777, bod 54, ako aj z 19. februára 2009, Gorostiaga Atxalandabaso/Parlament, C-308/07 P, Zb. s. I-1059, bod 46).

- 156 Predmetom tejto časti dôvodu je iba pojem objektívna nestrannosť. Ziegler v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia v prejednávanej veci nebola objektívne nestranná, domnievajúc sa, že Komisia sa sama považuje za obeť predmetného kartelu a že úradníci Komisie predložili predstierané ponuky.
- 157 Po prvé treba zdôrazniť, že samotná skutočnosť, že Komisia vyšetroje kartel, ktorý porušil finančné záujmy Únie, a sankcionuje ho, nemôže spôsobiť nedostatok jej objektívnej nestrannosti. V opačnom prípade by samotná možnosť, že Komisia, alebo dokonca iná inštitúcia Únie mohla byť obeťou protisúťažného postupu uvedeného v článku 81 ES, ako to zdôraznila generálna advokátka v bode 149 svojich návrhov, mohla mať za následok odňatie jej právomoci vyšetrovať takéto postupy, čo by nebolo prijateľné. V tejto súvislosti je dôležité najmä zdôrazniť, že podľa článku 85 ES, teraz článku 105 ZFEÚ, medzi úlohy zverené Komisii Zmluvami patrí práve dohľad nad uplatňovaním zásad uvedených v článkoch 81 ES a 82 ES.
- 158 Po druhé skutočnosť, že útvary Komisie zodpovedné za vyšetrovanie porušení práva hospodárskej súťaže v Únii a útvary zodpovedné za sťahovanie úradníkov a zamestnancov tejto inštitúcie patria do tej istej organizačnej štruktúry, nemôže sama osebe spochybniť objektívnu nestrannosť tejto inštitúcie, keďže uvedené útvary sú nevyhnutne súčasťou organizácie, pod ktorú spadajú (pozri analogicky rozsudok zo 6. novembra 2012, Otis a i., C-199/11, bod 64).
- 159 Po tretie Súdny dvor už rozhodol, že rozhodnutia Komisie môžu byť podriadené preskúmaniu zo strany súdu Únie a že právo Únie stanovuje systém súdneho preskúmania rozhodnutí Komisie, najmä pokiaľ ide o postupy uplatnenia článku 81 ES, ktorý ponúka všetky záruky požadované článkom 47 Charty (rozsudok Otis a i., už citovaný, bod 56). V nijakom prípade teda nemožno vychádzať z toho, že Komisia môže byť súčasne obeťou porušenia aj súdom rozhodujúcim o sankcii zaň.
- 160 S ohľadom na tieto skutočnosti sa Všeobecný súd oprávnene domnieval, že Komisia neporušila povinnosť nestrannosti, ktorá je jej uložená. Všeobecný súd sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zamietol dôvod prednesený spoločnosťou Ziegler, založený na porušení práva na spravodlivý proces a všeobecnej zásady riadnej správy vecí verejných.
- 161 Okrem toho podľa judikatúry pripomenutej v bode 75 tohto rozsudku samotnému Všeobecnému súdu prislúcha právomoc posúdiť váhu, ktorú treba priznať dôkazom, ktoré mu boli predložené, s výhradou prípadu skreslenia týchto dôkazov. V rozsahu, v akom sa Ziegler prostredníctvom tejto časti dôvodu snaží spochybniť posúdenie dôkazov Všeobecným súdom, ktoré mu predložila na podporu dôvodu a ktoré sa neodvoláva na skreslenie dôkazov, treba túto argumentáciu zamietnuť ako neprípustnú.
- 162 Z toho vyplýva, že druhá časť tretieho dôvodu, ktorý spoločnosť Ziegler uviedla na podporu svojho odvolania, je čiastočne nedôvodná a čiastočne neprípustná, a teda musí byť zamietnutá, a následne musí byť zamietnutý aj tretí odvolací dôvod v celom rozsahu.

D – O štvrtom odvolacom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zaobchádzania pri posudzovaní zníženia pokuty

1. Argumentácia účastníkov konania

- 163 Ziegler uvádza, že Všeobecný súd, keďže v bode 167 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia sa dopustila nesprávneho posúdenia, pokiaľ ide o platobnú schopnosť, porušil zásadu rovnosti zaobchádzania, keď dospel k záveru, že Komisia bola oprávnená priznať inému podniku zúčastnenému

na karteli zníženie výšky pôvodnej pokuty o 70 % na základe bodu 37 usmernení k metóde stanovovania pokút napriek tomu, že nezamýšľa na tomto základe znížiť pokutu uloženú spoločnosti Ziegler. Keďže Ziegler sa domnieva, že sa rovnako ako tento iný podnik nachádzala v situácii platobnej neschopnosti, konštatovanej Všeobecným súdom, myslí si, že mala právo na to, aby jej osobitná situácia bola posudzovaná so zreteľom na uvedený bod 37.

- 164 Na odôvodnenie tohto rozdielneho zaobchádzania Všeobecným súdom v bode 171 napadnutého rozsudku, týkajúce sa hranice 10 % z celkového obchodného obratu, Komisia nepoukázala. Ziegler navyše spochybnila úvahu Všeobecného súdu, podľa ktorej posúdenie založené iba na obchodnom obrate nezohľadňuje konkrétnu situáciu podniku, a teda nie je jedinou relevantnou skutočnosťou na rozhodnutie o priznaní zníženia výšky pokuty. S ohľadom na uvedené musí byť napadnutý rozsudok zrušený, rovnako ako článok 2 sporného rozhodnutia. Pokuta uložená spoločnosti Ziegler musí byť prinajmenšom značne znížená.
- 165 Komisia odpovedá, že tento dôvod musí byť zamietnutý. Na jednej strane bola zásada rovnosti zaobchádzania pri uplatňovaní bodu 35 usmernení k metóde stanovovania pokút rešpektovaná. V tejto súvislosti Komisia najmä zdôrazňuje, že všetky návrhy na uplatnenie tohto bodu 35 boli zamietnuté z dôvodu neexistencie osobitného sociálneho a ekonomického kontextu. Na druhej strane bod 37 uvedených usmernení odkazuje na situáciu, ktorá je úplne výnimočná. Iný dotknutý podnik sa nachádzal vo veľmi osobitnej situácii, a to z dôvodov, ktoré sú spoločnosti Ziegler utajené, o ktorých sa však Všeobecný súd dozvedel. Skutočnosť, že Všeobecný súd výslovne zdôrazňuje iba rozdiel v pomere pokuty k celkovému obchodnému obratu, sa vysvetľuje vysoko dôvernou povahou dotknutých informácií vo vzťahu k spoločnosti Ziegler. Tento pomer je relevantný pre odhad, či pokuta je, alebo nie je dôvodom ohrozenia životaschopnosti podniku, a v každom prípade tento rozdiel v pomere je relevantný pre záver, že situácie tohto iného podniku a spoločnosti Ziegler sú porovnateľné, a to o to viac, že Ziegler nenavrhol uplatnenie uvedeného bodu 37 vo svoj prospech.

2. Posúdenie Súdnym dvorom

- 166 Podľa judikatúry pripomenutej v bode 132 tohto rozsudku zásada rovnosti zaobchádzania najmä vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený.
- 167 Porušenie zásady rovnosti zaobchádzania z dôvodu rozdielneho postupu predpokladá, že predmetné situácie sú porovnateľné s ohľadom na všetky okolnosti, ktoré ich charakterizujú. Okolnosti, ktoré charakterizujú rozdielne situácie a tým ich porovnateľný charakter, je potrebné určiť a posúdiť najmä s ohľadom na predmet a cieľ aktu Únie, ktorý vytvára predmetný rozdiel. Okrem toho treba zohľadniť zásady a ciele oblasti, do ktorej patrí predmetný akt (rozsudok zo 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique a Lorraine a i., C-127/07, Zb. s. I-9895, body 25 a 26, ako aj citovaná judikatúra).
- 168 V prejednávanej veci Všeobecný súd po tom, čo v bode 165 napadnutého rozsudku pripomenul, že na priznanie zníženia pokuty podľa bodu 35 usmernení k metóde stanovovania pokút musia byť okrem žiadosti v tomto zmysle splnené dve kumulatívne podmienky, a to neprekonateľná ťažkosť zaplatiť pokutu a existencia osobitného sociálneho a ekonomického kontextu, v bode 167 napadnutého rozsudku v skutočnosti rozhodol, že „samotný výpočet percentuálneho podielu pokuty na celosvetovom obrate podniku nemôže odôvodniť záver, že táto pokuta nie je spôsobilá nenapraviteľne ohroziť jeho ekonomickú životaschopnosť. Ak by to totiž bolo tak, bolo by možné stanoviť konkrétne prahové hodnoty na uplatnenie bodu 35 usmernení [k metóde stanovovania pokút]“.
- 169 Všeobecný súd z toho v rovnakom bode vyvodil, že Komisia nebola oprávnená dospieť v spornom rozhodnutí k záveru, že prvá podmienka uplatnenia uvedeného bodu 35, a to neprekonateľná ťažkosť zaplatiť pokutu, nebola splnená.

- 170 Treba však po prvé uviesť, že hoci Všeobecný súd usúdil, že Komisia právne nedostatočným spôsobom vysvetlila dôvod, pre ktorý sa domnievala, že pokuta, ktorú zamýšľala uložiť spoločnosti Ziegler, neohrozuje nenapraviteľne jej ekonomickú životaschopnosť, jednako neuviedol, že Ziegler bol skutočne v situácii platobnej neschopnosti. Všeobecný súd totiž iba zdôraznil, že Komisia nepreukázala opak. Preto treba konštatovať, že argumentácia spoločnosti Ziegler prinajmenšom čiastočne vychádza z nesprávnej domnienky a že preto uvádzaná rozporuplnosť dôvodov nie je preukázaná.
- 171 Po druhé je pravda, že podľa bodu 35 usmernení k metóde stanovovania pokút „Komisia môže za výnimočných okolností na základe žiadosti zohľadniť platobnú neschopnosť podniku v osobitnom sociálnom a ekonomickom kontexte“. Bod 37 týchto usmernení však stanovuje, že „hoci tieto usmernenia obsahujú všeobecnú metódu výpočtu výšky pokút, osobitosti danej veci alebo nevyhnutnosť dosiahnuť odstrašujúci účinok v konkrétnej veci môžu odôvodňovať, že Komisia sa odchyľi od tejto metódy alebo od hraníc stanovených v bode 21“. Z toho vyplýva, že na rozdiel od bodu 35 uvedených usmernení uplatnenie uvedeného bodu 37 nezávisí od platobnej schopnosti dotknutého podniku.
- 172 Preto aj za predpokladu, že by Všeobecný súd uznal, že Ziegler mala obmedzenú platobnú schopnosť v zmysle uvedeného bodu 35, táto samotná okolnosť by nemohla mať za následok porovnatelnosť jej situácie so situáciou iného dotknutého podniku s ohľadom na uvedený bod 37.
- 173 Treba však zdôrazniť, že znenie uvedeného bodu 37 nevyklučuje, aby platobná neschopnosť podniku mohla byť relevantná pre rozhodnutie, či sa uplatní. Na jednej strane na účely zabezpečenia potrebného účinku tak bodu 35, ako aj bodu 37 usmernení k metóde stanovovania pokút je nevyhnutné, aby podmienky uplatnenia týchto bodov boli odlišné. Platobnú neschopnosť alebo obmedzenú platobnú schopnosť v zmysle uvedeného bodu 35 nemožno v nijakom prípade považovať za dostatočnú pre prípadné uplatnenie bodu 37 týchto usmernení.
- 174 Na druhej strane, keďže platobná neschopnosť alebo obmedzená platobná schopnosť môžu byť relevantné v rámci uvedeného bodu 37, Všeobecný súd pri posúdení, či Komisia rešpektovala rovnosť zaobchádzania so spoločnosťou Ziegler a s iným dotknutým podnikom, v bode 171 napadnutého rozsudku oprávnene porovnal ich situácie s výškou pokút, ktoré mali byť uložené každému z týchto dvoch podnikov s ohľadom na ich obchodné obraty a so zreteľom na závažný rozdiel, ktorý zistil medzi týmito hodnotami, a z toho vyvodil, že zásada rovnosti zaobchádzania nebola porušená.
- 175 Z vyššie uvedeného vyplýva, že štvrtý odvolací dôvod musí byť zamietnutý v celom rozsahu, a to vrátane návrhu smerujúceho k zníženiu výšky pokuty.
- 176 Keďže žiaden z odvolacích dôvodov nemôže byť prijatý, odvolanie musí byť v celom rozsahu zamietnuté.

VI – O trovách

- 177 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 a 2 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 184 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže spoločnosť Ziegler nemala úspech vo svojich dôvodoch a Komisia podala návrh v uvedenom zmysle, je opodstatnené zaviazat túto spoločnosť na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamietá.

2. Ziegler SA je povinná nahradit' trovy konania.

Podpisy